

Ј.З.У ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ-СКОПЈЕ

Одделение за социјална медицина

**АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА
ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН
СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА**

Скопје, 2021

Ј.З.У Центар за јавно здравје Скопје

ДИРЕКТОР: Д-р спец. Бесим Зекири

Раководител на Одделението:

Доц. д-р сци. Валентина Симоновска

Уредник:

Доц. д-р сци. Валентина Симоновска

Автор:

Д-р. Билјана Цекова

Лекар на специјализација по социјална медицина и јавно здравје

Обработка на податоци:

Одделение за социјална медицина

Содржина

1. Вовед.....	5
1.1. Законски и други правни документи во врска со здравствената заштита.....	7
2. Цели.....	8
3. Материјали и метод на работа.....	8
4. Резултати.....	9
4.1. Демографски карактеристики (популациони и витални карактеристики).....	9
4.2. Територија и население во Скопскиот регион.....	10
4.3 Морбидитет регистриран во амбулантно – поликлиничка дејност.....	26
4.4 Морбидитет регистриран во болничка дејност.....	41
5. Заклучоци и предлог мерки.....	43
6. Литература.....	44
7. Табеларни прикази.....	45

Ј. З. У ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ

3 – та Македонска бригада 18, п. Фах 1000 Скопје, тел. 02 329 8488

“Јавното здравје е уметност и наука за спречување на болести, продолжување на животот и унапредување на здравјето преку организирани напори на општеството.”

Вовед

Здравствената заштита претставува работа на чување и унапредување на здравјето, заштита од болест и спречување на заболување, рано откривање на болест, лечење и рехабилитација на заболените и повредените (СЗО, 1957, Комитет на експерти).

Основата на ефикасен систем на здравствена заштита е задоволување на здравствените потреби и барања на населението и подобрување на неговата здравствена состојба.

Исто така целта на ефикасен систем на здравствена заштита е и намалување на разликите на здравјето на граѓаните без оглед на нивниот економски статус, верска припадност, полот, возраста, културата и обичаите.

За реализирање на активностите на ефикасен систем на здравствена заштита, потребно е планирањето и организацијата на здравствената заштита на дефинирани групи население, да се прилагоди на нивните приоритетни потреби. Одредувањето на овие потреби произлегуваат од проценката на здравствената состојба на населението, водечките причини за болест и смрт, просечното траење на животот на граѓаните, нивната функционална и работна способност и присуството на факторите на ризик на кои тие се изложени.

Мерките за следење и подобрување на квалитетот на исхраната, водата за пиење, хигиенските услови во животната и работната средина, едукација и подигнување на свеста и здравствената култура, унапредување на меѓучовечките односи и воопшто стилот на живеење, се исто така значајни во секојдневното спроведување на мерките за здравствена заштита и подобрување на здравствената состојба на населението.¹

Социјалните детерминанти на здравјето се условите во кои луѓето се раѓаат, растат, живеат, работат и стареат. Овие состојби влијаат на можноста на лицето да биде здраво, влијаат на неговиот/ нејзиниот ризик од болест и очекуваниот животен век. Социјалните нееднакости во здравството – неправедните и избегнати разлики во здравствениот статус меѓу групите во општеството – се оние кои произлегуваат од нерамномерната распределба на социјалните детерминанти.²

---

¹ АНАЛИЗА ОДАБРАНИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА СТАНОВНИШТВА БЕОГРАДА ЗА 2009. ГОДИНУ, Градски завод за јавно здравље – Београд; Београд, октобар, 2010.

² WHO Regional Office for Europe. Socioeconomic determinants of health. Copenhagen, 1999:7- 15. Available from: www.euro.who.int/socialdeterminants

Здравствената заштита и организацијата на здравствената служба треба да ги задоволи следните основни начела: праведност/рамноправност, достапност, квалитет, ефикасност и ефективност.

Рамноправноста се оценува преку дефинирање на целни групи, методи за промоција на подобар пристап и анализа на географската и локациската рамноправност. Ефикасноста се фокусира на максимизирање на бенефитите од користењето на одредени расположливи ресурси. Квалитетот претставува мерење на степенот до кој здравствените услуги ги достигнуваат поставените стандарди на здравствена заштита и постигнување, и може да се однесува на: структура (влез, ресурси), процес (т.е. превземени активности како дел од услугата) или на исход (т.е. резултати од услугата). Ефективноста е на ниво на постигнат бенефит и се фокусира на резултатите и исходот врз здравјето – промената на здравјето кај лице или група на луѓе која целосно или делумно е резултат на интервенција или серија на интервенции, т.е. дали обезбедената услуга имала позитивно влијание. Клучна тема е да се идентификуваат најдобрите индикатори или мерки на бенефити или здравствена придобивка.

За да населението поседува добра и квалитетна здравствена заштита потребна е комбинација на лична и колективна одговорност за здравјето, јавна (државна) одговорност за обезбедување јавноздравствени функции и спектар на активности за обезбедување на други мерки, кои ги вклучуваат, од една страна, државниот и приватниот сектор, а од друга страна, невладините организации и хуманитарните и добротворните организации за превземање акција во заедницата. Во тој сложен систем се издвојуваат компоненти, како што се: ресурси (хумани и материјални), финансирање, управување и давање на здравствени услуги.³

Интернационалната Конференција на примарна здравствена заштита Alma-Ata 1978 сметаше дека примарната здравствена заштита е суштинска грижа заснована на практични, научно издржани и општествено прифатливи методи и технологија што се универзално достапни за поединците и семејството во заедницата преку нивното целосно учество.⁴

---

³ Проф. д-р Дончо Донев, проф. д-р Моме Спасовски, проф. д-р Фимка Тозија, проф. д-р Елена Косевска и други, Социјална медицина, Скопје, 2013, стр.41-43

⁴ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/39228/9241800011.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

1.1. Законски и други правни документи во врска со здравствената заштита

- Закон за здравствена заштита е основен документ од кој произлегува потребата за изработка на оваа Анализа;
- Закон за јавно здравје со кој се уредуваат основните функции и задачи на јавното здравје, системот на јавното здравје, јавно здравствени вонредни околности и финансирањето на јавното здравје;
- Меѓународниот здравствен правилник, со кој се уредуваат специфични прашања од јавното здравје кои се или не се соодветно уредени со постојаното законодавство;
- Закон за евиденции во областа на здравството, со кој се уредува начинот на прибирање, обработка и анализа на сите видови статистички податоци.

Други акти на Владата на Република Северна Македонија со кои се одредуваат стручните активности на здравствените установи насочени кон спроведување и реализација на одделни приоритетни јавно здравствени проблеми се:

- ❖ Национална годишна програма за јавно здравје;
- ❖ Програма за превентивна здравствена заштита;
- ❖ Програма за задолжителна имунизација на населението на Република Северна Македонија;
- ❖ Програма за активна здравствена заштита на мајките и децата;
- ❖ Програма за превентивни мерки за спречување на ширењето на туберкулозата кај населението во Република Северна Македонија;
- ❖ Програма за систематски прегледи на учениците и студентите;
- ❖ Програма за рана детекција на малигните заболувања.

Цели

Анализата има за цел:

- ❖ Да даде проценка на здравствената состојба на населението од Скопскиот регион според одбрани индикатори за 2020 година;
- ❖ Врз основа на изнесените податоци, да даде приказ и оценка за развиеноста на здравствената мрежа на подрачјето на Центарот за јавно здравје – Скопје. Ова ја опфаќа мрежата на здравствените установи, орагнизацијата на здравствените служби, во нив вработениот кадар, извршената работа и утврдениот морбидитет.
- ❖ Да предложи мерки за подобрување на здравјето на населението на Скопскиот регион и мерки за подобрување на квалитетот на здравствените услуги.

Материјал и метод на работа

Изготвувањето на Анализата за здравствената состојба и здравствена заштита на населението на Скопскиот регион според одредени индикатори во 2020 година е во согласност со предложената Национална годишна програма за јавно здравје во Република Северна Македонија за 2020 година и претставува дел од континуираните програмски задачи на Одделението за социјална медицина во Центарот за јавно здравје – Скопје.

За изготвувањето на Анализата како материјали користени се индивидуални и збирни статистички извештаи пропишани во Законот за евиденции од областа на здравството.

Користен е статистичко информативен метод на работа со кој статистичките показатели се прикажани како релативни односи изразени во проценти или стапки. Приказите на здравствената заштита и здравствената состојба дадени се по видови на здравствени дејности. Регистрираниот морбидитет прибран е и обработен во 19 глави според Меѓународната статистичка класификација на болести и сродни состојби – МКБ – 10.

Анализата претставува повратна информација за сите здравствени установи во Скопскиот (статистички) регион кои според Законот за евиденции во областа на здравството доставуваат здравствено – статистички извештаи во Центарот за јавно здравје – Скопје. Освен тоа, Анализата е наменета и на други корисници (Фондот за

здравствено осигурување на Република Северна Македонија, органите на управа, локална самоуправа и сл.) кои наоѓаат свој интерес во нејзината содржина.

Прибраните податоци се обработуваат со примена на утврдена и единствена методологија, што овозможува нивно споредување во подолг временски период.

Во Анализата податоците се групирани и прикажани во неколку поглавја кои се однесуваат на:

- Демографските карактеристики на населението (податоците главно се превземени од Државниот завод за статистика),
- Утврдените заболувања и состојби во примарната здравствена заштита (во дејностите за здравствена заштита на мали деца, здравствена заштита на училишни деца и младина, здравствена заштита на жени, здравствена заштита на возрастно население и стоматолошка здравствена заштита) и утврдените заболувања и состојби во болничката дејност.
- Мрежата и видовите на здравствени установи и вработените медицински и немедицински работници според стручната подготовка на 31.12. претходната година.

Исто така во Анализата се прикажани одредени индикатори кои се користат во мерењето и проценката на здравствената состојба на населението директни индикатори – морбидитетот и морталитетот и индикатори во поширока смисла во кои спаѓаат оние за искористеност на здравствените капацитети, оптовареноста на здравствените работници, организационата поставеност на здравствените служби и др.

4. Резултати

4.1 Демографски (популациони и витални карактеристики)

Според проценката на населението на подрачјето на Скопскиот регион во 2020 година живеат вкупно 634.251 жители, од нив 312.114 се мажи, односно 49.2 % и 322.137 се жени, односно 50.7%.

Во однос на *старосната структура*, македонското население сè повеќе старее. Во периодот од 2015 до 2020 година, учеството на младото население (0-19 години) во вкупното е зголемено од 152.271 на 152.469 жители, а учеството на старото население (65 и повеќе години) е зголемено од 86.211 на 98.552 жители.

Во периодот од 2015 до 2020 година се забележува *намалување на стапката на наталитет* од 13.0 промили во 2015, на 11.7 промили во 2020 година.

Промените во старосната структура на населението имаат своја рефлексивна врз бројот на умрени лица во земјата.

Бројот на умрените лица придонел за *зголемување на стапката на морталитет* која во 2020 година изнесува 11.6 промили, за разлика од 2015 година кога истата изнесувала 9.4 промили.

Според податоците од последниот Попис во 2002 година, *територијалната дистрибуција* на населението во Република Северна Македонија покажува изразита несразмерност. 57.8% од вкупното население живее во градовите (во Република Северна Македонија има 34 градови), при што најголема е концентрацијата во главниот град Скопје (20.5%).

Буџетот на Министерството за здравство за 2020 година изнесувал 7.112.872, од кои 9% за здравствена заштита за превенција и 67% расходи за куративна здравствена заштита.⁵

4.2 Територија и население во Скопскиот регион

Скопскиот регион го зафаќа крајниот северен дел на Република Северна Македонија и се простира во Скопската котлина. Овој регион е најмал по површина и зафаќа само 7.3% од вкупната територија, но според податоците за 2020 година овој регион е најнаселен – опфаќа 31% од населението на Република Северна Македонија.

Овој регион претставува главна крстосница на Република Северна Македонија, со најповолна сообраќајна инфраструктура. Во Скопскиот регион се концентрирани најголемиот дел од индустриските, трговските и услужните капацитети. Во овој регион се наоѓа главниот град на Република Северна Македонија кој е економски, административен, универзитетски и културен центар во државата. Како последица на ова, во однос на внатрешните миграциони процеси, овој регион претставува најголемо имиграционо подрачје.

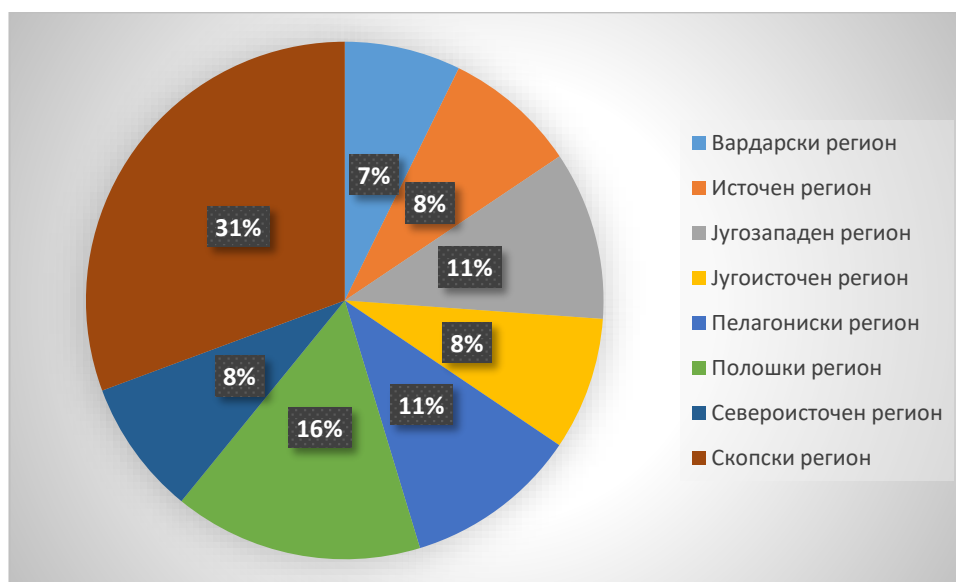
Особено карактеристично за Скопскиот регион е тоа што како регион има најголемо учество во Бруто домашниот производ (БДП) од 43,4% во 2019 година. Скопје се наоѓа на 245 метри надморска висина и зафаќа површина од 1818 квадратни километри, што изнесува 7,07% од територијата на Република Северна Македонија.

---

⁵ Службен весник на Република Северна Македонија бр.265/19, стр.324

Градот Скопје и неговата околина (Скопскиот регион) е зона на висока концентрација на население во Републиката, и се карактеризира со релативно нехомогени географски, демографски, културни, историски и други карактеристики.

Графикон бр.1: Процентуално учество на населението во Република Северна Македонија во 2020 година

Извор на податоци: Центар за јавно здравје - Скопје

Според проценката на населението на подрачјето на Скопскиот регион во 2020 година живеат вкупно 634.251 жители, од нив 312.114 се мажи, односно 49.2 % и 322.137 се жени, односно 50.7%.

Со најголем број на жители се општините од град Скопје, а со најмал општините Зелениково и Петровец (Табела 1, Дијаграм 1). Притоа, бројот на жители во 'Скопје останат дел и Сопиште' (се вклучени податоците за општините Аеродром, Бутел, Кисела Вода, Центар, Чаир, Шуто Оризари и Сопиште) изнесува 332.074 жители, од кои 162.026 се мажи, а 170.048 се жени (Табела 1, Дијаграм 1 и Дијаграм 2). Бројот на жители во општина Петровец изнесува 9.230, од кои 4.738 се мажи (односно 51.3 %), а 4.492 се жени (односно 48.6 %), додека пак најнизок е во општината Зелениково и истиот изнесува 4.953 жители, од кои 2.568 се мажи (односно 51.8 %), а 2.385 се жени (односно 48.1 %) (Табела 1, Дијаграм 1 и Дијаграм 2).

Согласно Графикон бр.2, може да се констатира процентуалното учество на општините од Скопскиот регион во 2020 година. При што највисок процент 52% отпаѓа на 'Скопје останат дел и Сопиште' (вклучени податоците за општините Аеродром,

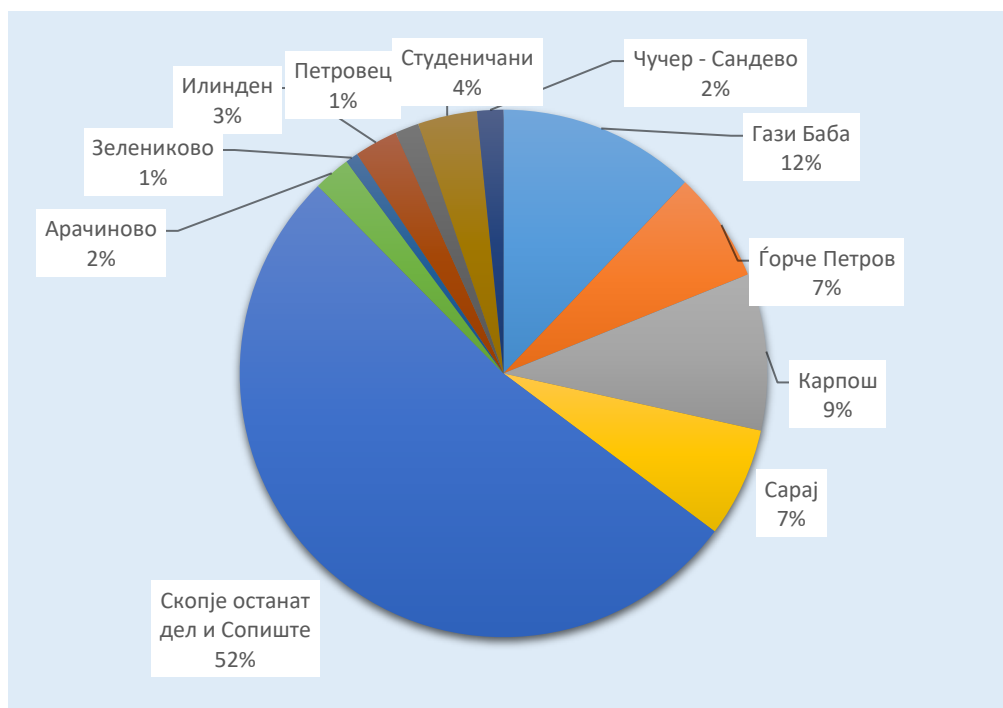
Бутел, Кисела Вода, Центар, Чаир, Шуто Оризари и Сопиште), а најнизок 1% отпаѓа на општините Зелениково и Петровец.

Табела 1: Процентот население вкупно и по пол во 2020 година во општините на Скопскиот регион

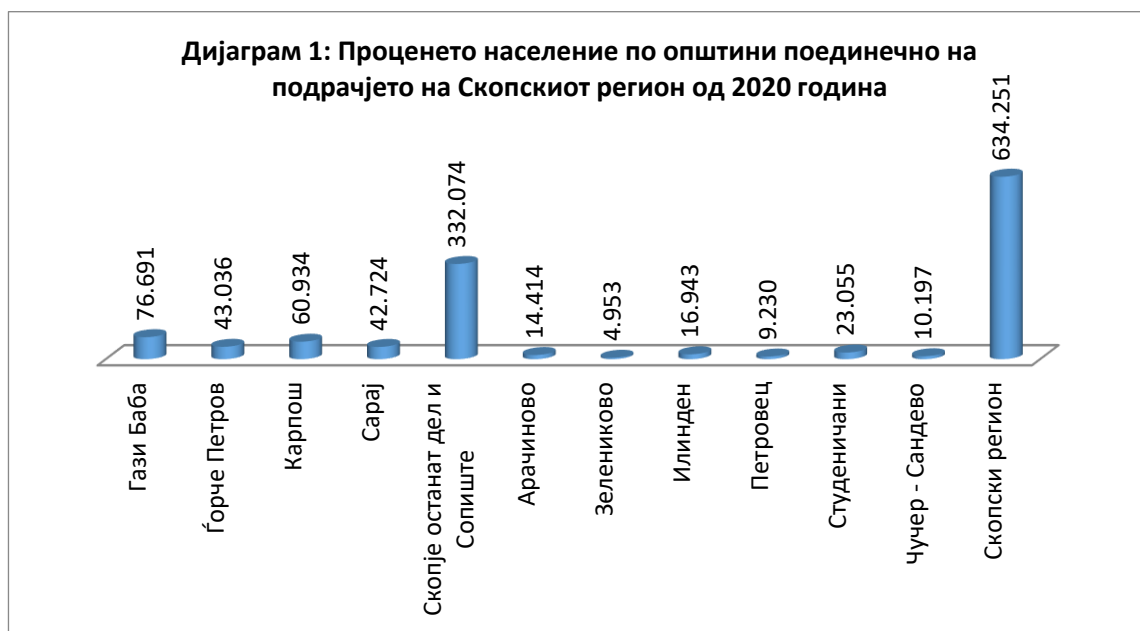
Општина	вкупно	мажи	жени
Гази Баба	76.691	37.999	38.692
Ѓорче Петров	43.036	21.067	21.969
Карпош	60.934	28.550	32.384
Сарај	42.724	22.049	20.675
Скопје останат дел и Сопиште	332.074	162.026	170.048
Арачиново	14.414	7.442	6.972
Зелениково	4.953	2.568	2.385
Илинден	16.943	8.538	8.405
Петровец	9.230	4.738	4.492
Студеничани	23.055	11.795	11.260
Чучер - Сандево	10.197	5.342	4.855
Скопски регион	634.251	312.114	322.137
<i>Во 'Скопје останат дел и Сопиште' се вклучени податоците за општините Аеродром, Бутел, Кисела Вода, Центар, Чаир, Шуто Оризари и Сопиште.</i>			

Извор на податоци: Државен Завод за Статистика

Графикон бр.2: Процентуално учество на населението во општините на Скопскиот регион во 2020 година

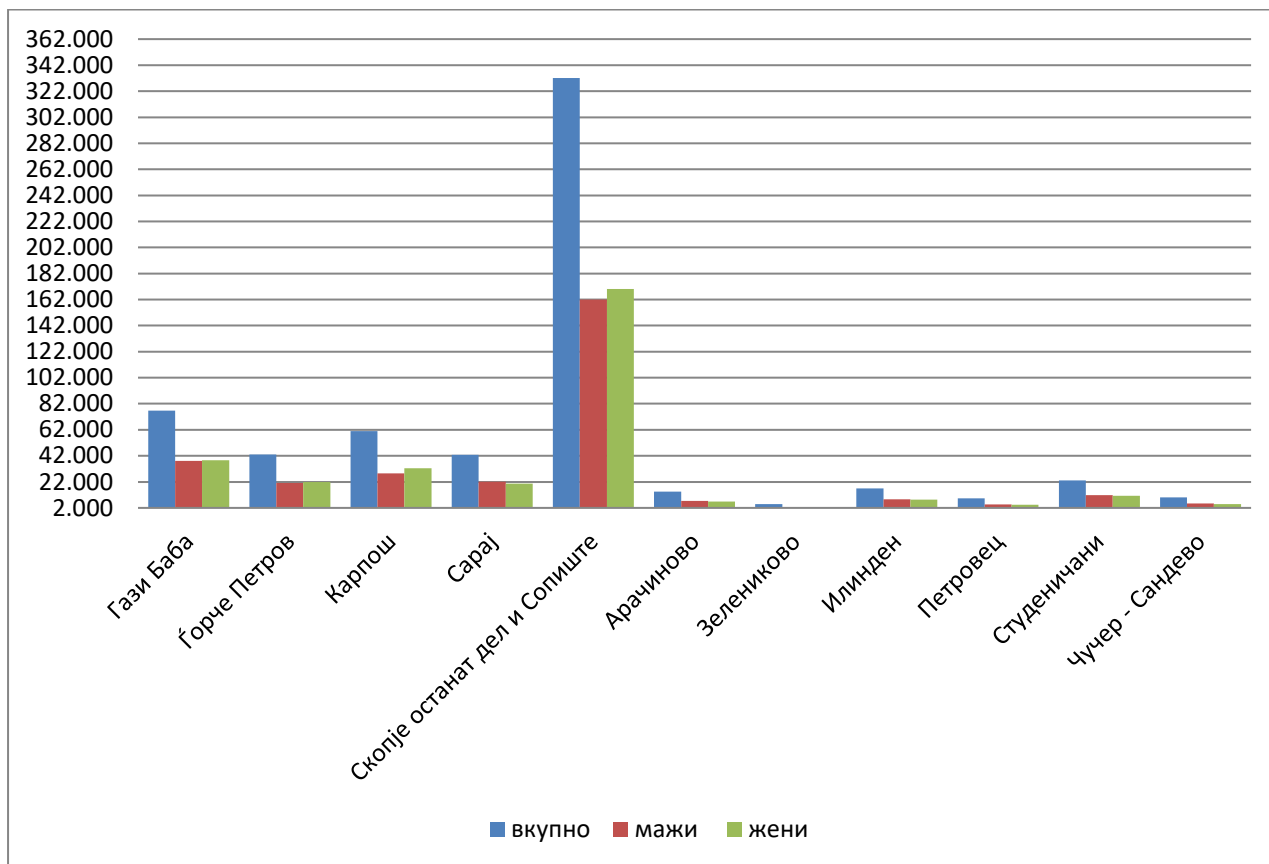

Извор на податоци: Центар за јавно здравје - Скопје

Извор на податоци: Центар за јавно здравје - Скопје

Дијаграм 2: Процентот население по пол и општини на подрачјето на Скопскиот регион од 2020 година

Извор на податоци: Центар за јавно здравје – Скопје

Табела бр. 2: Население во Скопскиот регион според пол од 2015 – 2020 година

Скопски регион	2015	Вкупно	620.913
		Мажи	305.854
		Жени	315.059
	2016	Вкупно	624.585
		Мажи	307.655
		Жени	316.930
	2017	Вкупно	627.558
		Мажи	309.016
		Жени	318.542
	2018	Вкупно	630.873
		Мажи	310.620
		Жени	320.253
	2019	Вкупно	633.273
		Мажи	311.807
		Жени	321.466
2020	Вкупно	634.251	
	Мажи	312.114	
	Жени	322.137	

Извор на податоци: Државен завод за статистика

Табела бр.3: Население според национална припадност во Република Македонија и град Скопје (попис 1994 и 2002 год.)

Р.М/град Скопје	Попис	Вкупно население	Националност								Не се изјасниле
			Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Други	
Р. Македонија	1994	1 945 932	1 295 964	441 104	78 019	43 707	8601	40 228	0	36 427	1 882
	%	100	66,6	22,7	4	2,2	0,4	2,1	0	1,9	0,1
	2002	2 022 547	1 297 981	509 083	77 959	53 879	9695	35 939	17 018	20 993	0
	%	100	64,2	25,2	3,8	2,7	0,5	1,8	0,8	1	0
Град Скопје	1994	444 760	324 964	57 986	9 249	20 070	2 155	16 267	0	13 134	935
	%	100	73,1	13	2,1	4,5	0,5	3,6	0	3	0,2
	2002	467 257	332 778	71 483	8 549	23 202	2 546	14 251	6 465	7 983	0
	%	100	71,2	15,3	1,8	5	0,6	3,6	1,4	1,7	0
Останатиот дел од Р. Македонија	1994	1 501 172	971 000	383 118	68 770	23 637	6 446	23 961	0	23 293	947
	%	100	64,7	25,5	4,6	1,6	0,4	1,6	0	1,6	0
	2002	1 555 290	965 203	437 600	69 410	30 677	7 149	21 688	10 553	13 010	0
	%	100	62	28,1	4,5	2	0,5	1,4	0,7	0,8	0

Извор: Биро за развој на образование на Република Северна Македонија

Главниот град на Република Северна Македонија, Скопје во прикажаниот период забележал зголемување на вкупното население од 444 760 лица на 467 257 лица или зголемување за 22 497 лица, односно за околу 5,1% со годишен прираст од 2 812 лица.

Македонците се зголемиле од 324 964 на 332 778 лица или зголемување од 7 814 лица или за 2,4%, со годишна динамика на зголемување од 976 лица. И покрај квантитативното зголемување сепак, учеството на Македонците во вкупното население се намалило од 73,1% на 71,2% односно за 1,9%.

За период од осум години Албанците се зголемувале од 57 986 лица на 71 483 лица или за 13 497 лица, односно за околу 23,3% со годишна динамика на прираст од 1 687 лица. Така Албанците бележат учество на населението во град Скопје од 13,0% на 15,3% или разлика од 2,3%.

Другите националности кои живеат во град Скопје и чии број се зголемил, се Ромите кои пораснале за 3 132 лица или за 15,6%, а во вкупното за 0,5% и Власите за 391 лице или 18,1%, односно во вкупното за 0,1%.

Србите и Турците во третраниот период, во град Скопје го намалиле својот број на лица. Имено, Србите се намалиле за 2 016 лица или за 12,4%, а во вкупното население за 0,6%. Турците се намалиле за 700 лица или за 7,5%, а во вкупното население за 0,3%.⁶

Од 10-те општини на град Скопје, шест општини имаат позначително учество на етнички заедници надвор од македонското население. Највисоко учество покажува општината Сарај, со етнички заедници кои чинат 92% од вкупното население на општината. Следува општина Шуто Оризари со 91%, општина Чаир со 69%, општина Бутел со 30% и општина Гази Баба со 21% на учество на етничките заедници во нивното вкупно население.⁷

Во изминатиот период, населението на Скопје особено се карактеризира со постепен процес на *демографската транзиција*, проследено со зголемување на падот на раѓања на ниво на критичните точки на природната регенерација на населението во пооделни општини. Уделот на постарата популација се повеќе се зголемува во апсолутна смисла, а се должи на фактори поврзани со продолжувањето на човековиот

---

⁶ Демографски контрасти на населението во Р. Македонија според националност, мајчин јазик и вероисповед (попис 1994 и 2002 година), д-р Никола Димитров, советник по географија, Биро за развој на образование на Р. Македонија –подрачна единица Битола

⁷ Прашалник за Центар за јавно здравје-Одделение за социјална медицина за проценка на можностите за исполнување на меѓународни критериуми за вклучување на градот Скопје во мрежата на Здрави Градови;ЦЈЗ -Скопје, февруари 2013 година, Скопје

живот поради унапредување на медицинската технологија и општите цивилизациски текови. Во релативна смисла, бројот на стари лица се зголемува и поради намалување на бројот на млади и опаѓање на наталитетот.

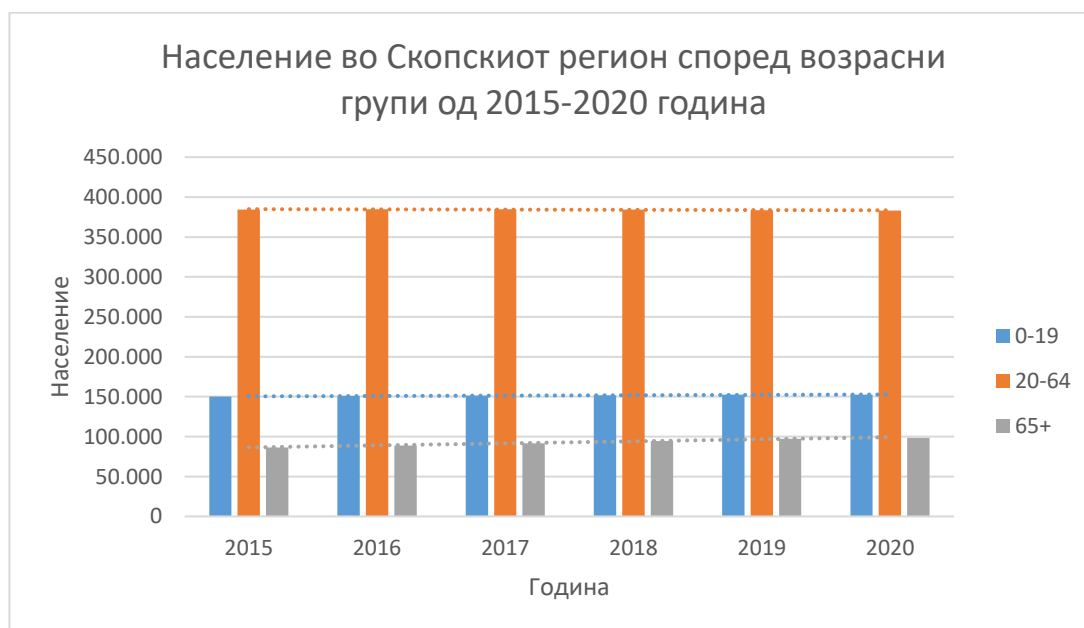
Табела 4: Население на Скопскиот регион според возрастни групи од 2015 -2020 година

Население во Скопскиот регион	Возрасни групи		
	Година	0-19	20-64
2015	150.271	384.357	86.211
2016	150.948	384.890	88.684
2017	151.267	384.636	91.595
2018	151.891	384.363	94.563
2019	152.523	383.619	97.075
2020	152.469	383.177	98.552

Извор : Државен завод за статистика

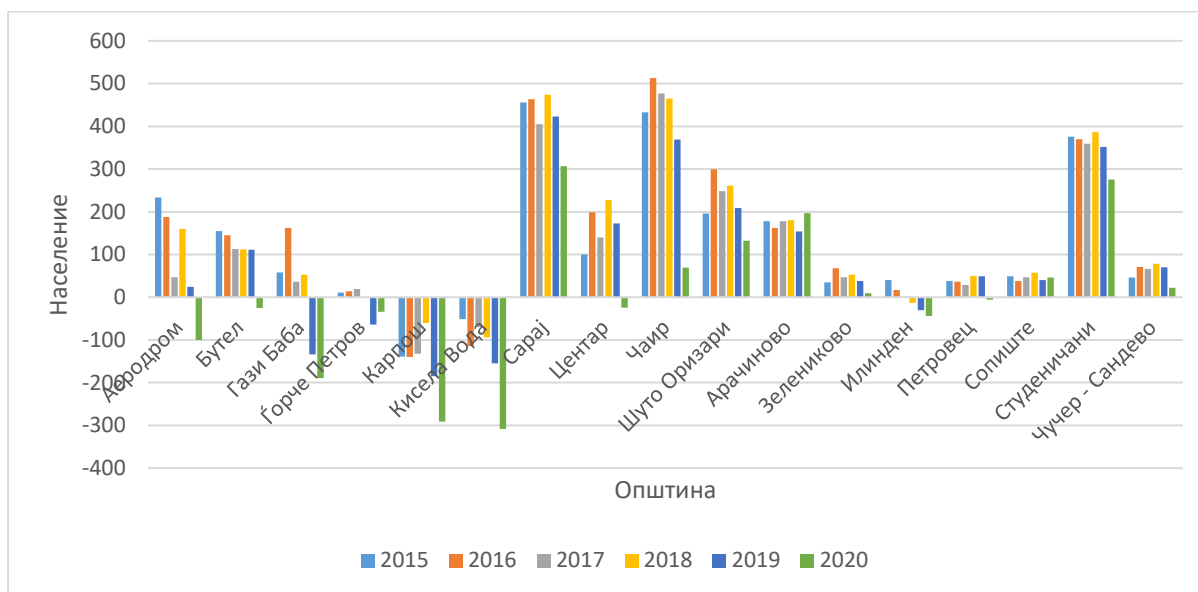
*ЗАБЕЛЕШКА: Во оваа бројка на возрастни групи не е опфатена категорија непознато која изнесува 53 лица (од кои 9 се мажи, а 44 се жени).

Графикон 3 : Население на Скопскиот регион според возрастни групи од 2015 – 2020 година

Извор : Центар за јавно здравје – Скопје

Графикон бр.4: Природен прираст на населението во општините во Скопскиот регион од 2015-2020 година

Извор на податоци: Државен завод за статистика

Табела бр.5: Учество на младо (0-19 години), возрасно (20-64 години) и на старо (65 и повеќе години) население во вкупното население според проценката на население во 2020 година

Население во Скопскиот регион	Возрасни групи		
	0-19	20-64	65+
Година			
2020	152.469	383.177	98.552

Извор на податоци: Државен завод за статистика

Дијаграм бр.3: Учество на младо (0-19 години), возрасно (20-64 години) и на старо (65 и повеќе години) население (во проценти) во вкупното население според проценката на население во 2020 година

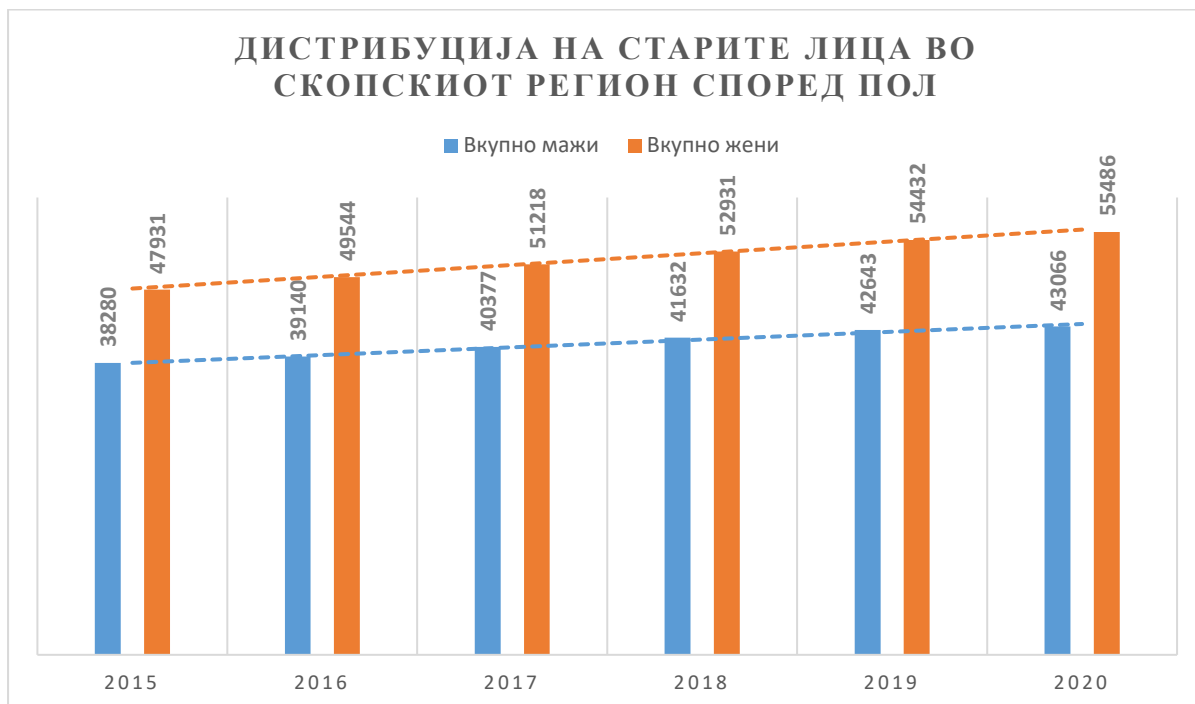
Извор на податоци: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела бр.6: Старосно население на Скопскиот регион според пол од 2015 -2020 година

Старосно население 65+ години (мажи+жени)						
Година	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Вкупно мажи	38280	39140	40377	41632	42643	43066
Вкупно жени	47931	49544	51218	52931	54432	55486
ВКУПНО	86211	88684	91595	94563	97075	98552

Извор: Државен завод за статистика

Графикон бр.5: Дистрибуција на старите лица во Скопскиот регион според пол од 2015 – 2020 година

Извор: Државен завод за статистика

Важен фактор е дека бројот на младото население во Скопскиот регион не е доволен за да го замени бројно многу силниот удел на старото население (65 и повеќе години), затоа општините во Скопскиот регион се во процес на *демографско стареење*.

Во периодот од 2015 година бројот на старосно население од машки пол изнесувал 38.280 жители, така што со годините оваа бројка расте и истата во 2020 година достигнува 43.066 жители (Графикон бр.5). Вооедно и старосното население од женски пол го следи трендот на зголемување, при што бројката во 2015 година изнесува 47.931 жители. Со текот на годините се зголемува и во 2020 година истата е 55.486 жители. (Графикон бр.5).

Линеарениот приказ на дистрибуцијата на старите лица во Скопскиот регион од 2015 – 2020 година е во нагорна линија. Вкупниот број на старосно население од двата пола во 2015 година е 86.211 жители, додека истиот во 2020 година изнесува 98.552 жители.

Со оглед на трендот на зголемување на бројот на стари лица очекуван е и пораст на бројот на хронични незаразни болести (кардиоваскуларни заболувања, цереброваскуларни заболувања, шеќерна болест, малигни неоплазми). Ова може да

доведе до неможност да се одговори со здравствени услуги на соодветен начин и така регионот да се соочи со значајни проблеми во иднина.

Во демографијата често се употребува терминот коефициент на старост. Преку него се искажува учеството на лицата стари 60 и повеќе години во вкупното население. Кога учеството на лица стари 60 и повеќе години достигне 12% од вкупното население, се смета дека населението на таа земја или подрачје почнало да старее. За населението во Република Македонија според пописот од 1981 година, тој изнесува 9,2%, додека во 2002 година е пораснат на 15,0%, односно бележи зголемување од 5,8%. Следен податок кој често се употребува во демографската статистика е индексот на стареењето. Преку него се искажува односот на старо население 60 и повеќе години, спрема населението до 20 години старост. Граничната вредност на индексот на стареењето е 0,40 или 40% и кога индексот ќе ја надмине таа граница, се смета дека населението го зафатил процесот на стареење. Во периодот од 1953 до 2002 година, кај населението во Македонија се забележува постојан пораст на стареење и тоа од 17,28% во 1953 преку 24,0% во 1981 на 51,3% во 2002 година. Тоа покажува дека во 2002 година индексот на стареењето во нашата земја ја надминува граничната вредност од 40% за 11,3%, односно населението во Република Македонија во голема мера е зафатено со процесот на стареењето.⁸

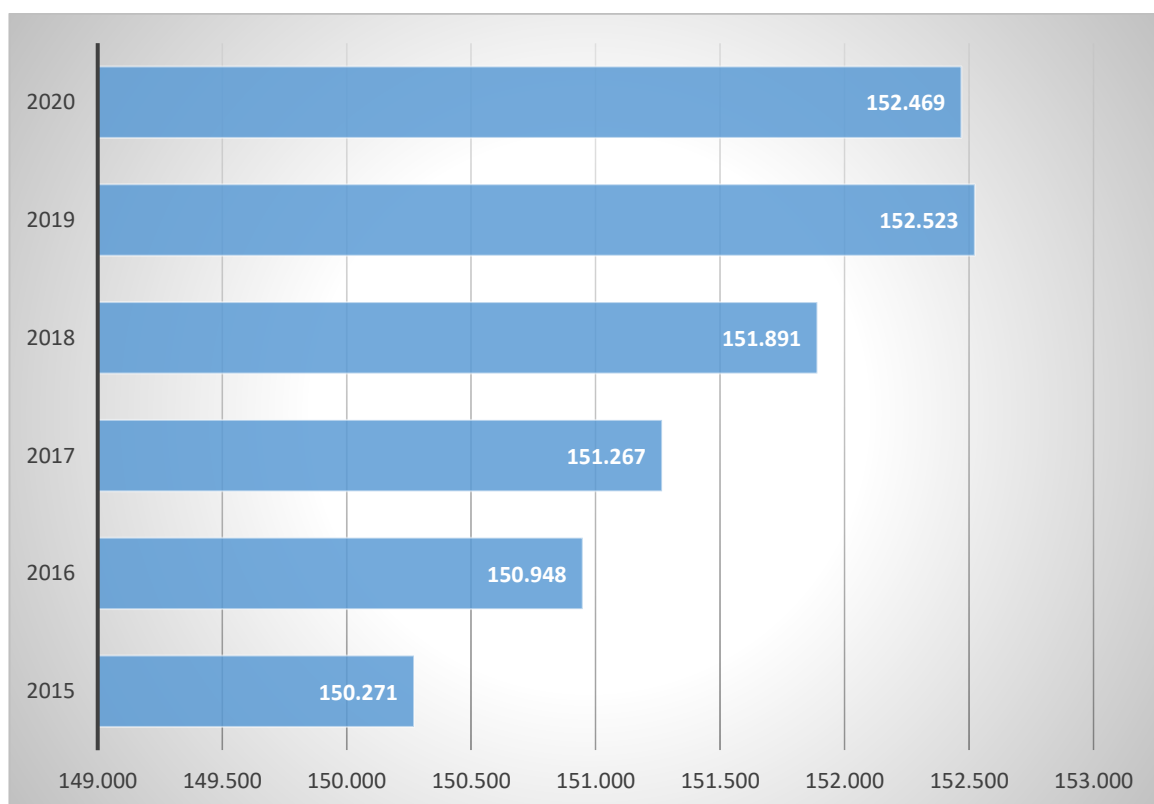
⁸ Проф. д-р Александар Стојмилов, проф. д-р Билјана Апостоловска – Тошевска, Социоекономска географија на Република Македонија, Скопје, 2016, стр.41

Графикон бр.6 Линеарен приказ на дистрибуцијата на старите лица во Скопскиот регион од 2015 – 2020 година

Извор : Центар за јавно здравје – Скопје

Графикон бр.7: Младо население во Скопскиот регион од 2015-2020 година

Извор на податоци : Државен завод за статистика

Табела 7: Стапки на активност на населението на возраст на 15 години и повеќе во Скопскиот регион од 2015 – 2020 година

Стапки на активност на населението на возраст на 15 години и повеќе, по години			
	Година	Скопски регион	Република Северна Македонија
Стапка на активност	2015	54,4	57
	2016	53,5	56,5
	2017	55,1	56,8
	2018	54,2	56,9
	2019	53,5	57,2
	2020	55,2	56,4
Стапка на вработеност	2015	40,4	42,1
	2016	41,6	43,1
	2017	42,7	44,1
	2018	43,7	45,1
	2019	45,6	47,3
	2020	47,3	47,2
Стапка на невработеност	2015	25,7	26,1
	2016	22,3	23,7
	2017	22,5	22,4
	2018	19,3	20,7
	2019	14,7	17,3
	2020	14,4	16,4

Извор : Државен завод за статистика

Стапките на вработеност и невработеност на населението, на регионално ниво, покажуваат разлики во однос на вкупните стапки на ниво на Република Северна Македонија.

Во Скопскиот регион стапката на невработеност е помала од националната стапка, вооедно и стапката на вработеност е помала од таа во Р.Северна Македонија.

Врз основа на овие податоци **проблемот со вработувањето** во Скопскиот регион е помалку присутен.

Стапката на невработеност во периодот од 2015-2020 година во Скопскиот регион е помала во однос на националната стапка за истиот период. Во 2017 година овие индикатори се изедначуваат.

Стапката на вработеност во Скопскиот регион во период од 2015-2020 година е помала во однос на националната стапка за истиот период. Во 2020 година овие индикатори се изедначуваат.

Во 2019 година најголемо учество во бруто-домашниот производ на Република Северна Македонија има Скопскиот регион со 43.4%, а најмало Североисточниот регион со 4.8%. Споредено со просекот на РСМ, поголем бруто-домашен производ по жител, во 2019 година имаат Скопскиот регион со индекс 142.5, Вардарскиот регион со индекс 108.4, Југоисточниот регион со индекс 110.5 и Пелагонискиот регион со индекс 102.6. Останатите региони имаат просечен бруто-домашен производ по жител, под просекот на РСМ.

Бруто домашниот производ по жител за 2018 година изнесувал 451 983 денари или 475 257 во 2019 година.

Во 2019 година, исто така најголемо учество во бруто домашниот производ има Скопскиот регион со 43.4% или 475 257 денари по глава на жител.

Просечна исплатена нето-плата по вработен за 2020 година изнесувала 27 184 денари, во 2019 година истата е 25 215 денари, додека во 2018 година исплатената нето - плата изнесувала 24 276 денари.⁹

Овие карактеристики, како и демографските трендови укажуваат на проблемите кои Скопскиот регион ги има во **биолошката репродукција и промените на старосната структура на населението**. Тоа укажува на потенцијалниот пораст на вкупниот број на жители на градот кој ја зголемува својата територија, како и проблемите на невработеност и пад на животниот стандард.

Проблемите кои постојат поради расчекорот меѓу потребите и зголемените барањата за друг вид на здравствена заштита, со оглед на трендот на **зголемување на бројот на стари лица и присуството на хронични незаразните болести, може да доведе до неможност да се одговори со здравствените услуги** на соодветен начин и така регионот да се соочи со значајни проблеми во иднина.

---

⁹ <https://www.stat.gov.mk/>

Стапката на смртност на доенчиња од 5,1 промили за 2018 година, зборува дека Скопскиот регион е област со ниска смртност на новороденчињата (СЗО, под 18 смртни случаи на 1.000 живородени). Истата оваа стапка за Република Северна Македонија изнесува 5,7 на 1000 жители за 2018 година. Стапката на смртност на доенчиња во 2019 година за Скопскиот регион изнесува 6,1 промил, а истата за 2020 година изнесува 5,6 промили. Додека пак истата оваа стапка за Република Северна Македонија во 2019 година изнесува 5.6 на 1000 жители, а за 2020 година изнесува 5.7 на 1000 жители. Согледувајќи ја стапката на смртност на доенчиња од 2005 година до 2020 година на национално и на ниво на Скопски регион се констатира намалување на истата, односно во 2005 година на ниво на РСМ изнесува 12.8, а во 2020 5.7 на 1000 жители. Додека пак во Скопскиот регион во 2005 година изнесува 14.3 промили, а во 2020 година 5.6 промили.

Бројот на живородени во 2018 година изнесува 8020 деца, додека за 2019 година истиот изнесува 7559, а за 2020 година 7384 живородени деца.

Вкупната стапка на фертилитет за 2018 година изнесува 1,8 на 1000 жители, за 2019 година изнесува 1,8 промили, а за 2020 година изнесува 1.7 промили на 1000 жители.

Вкупниот број на умрени лица во Скопскиот регион за 2020 година изнесува 7348 лица или 28% од вкупно умрените во Република Северна Македонија. Општата стапка на морталитет е 11,6 промили. На првата позиција како причина за смрт биле болестите на циркулаторниот систем (I00- I99) со вкупен број од 2719 умрени лица или 37% во структурата на вкупно умрените лица во Скопскиот регион. На второ место биле малигните заболувања (C00-D48) со умрени 1353 лица или 17% во структурата на вкупно умрените во Скопскиот регион. Третото место отпаѓа на симптоми, знаци и ненормални клинички наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) и бројот на умрени од оваа категорија изнесува 632 лица или 14% во структурата на вкупно умрените во Скопскиот регион.

4.3 Морбидитет регистриран во амбулантно – поликлиничка дејност

Дејност општа медицина

Во структурата на морбидитетот дејност општа медицина првото место го завземаат групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99), второто место групата болести на респираторниот систем (J00-J99), а третото место отпаѓа на групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99). (Табели бр.8 и бр.9 во прилог).

Првото место (групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99)) во дејност општа медицина има вкупен број од 131.687 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 278,4 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 55.132 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 240,2 заболени на 1.000 жители, а 76.555 лица се од женски пол (314,6 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 65-74 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 42.934 (836,3 заболени на 1.000 жители), од кои 17.923 се лица од машки пол (775,8 заболени на 1.000 жители), а 25.011 се лица од женски пол (885,9 заболени на 1.000 жители).

Од **групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99) три најзастапени болести се: на прво место есенцијална (примарна) хипертензија (I10), на второ место други исхемични болести на срцето (I20, I23-I25), на трето место заболување на спроводливоста и кардијални артмии (I44-I49).** (Табела бр. 9 во прилог).

Првото место од групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99) во дејност општа медицина има доминација со вкупен број на регистрирани заболени од есенцијална (примарна) хипертензија кој изнесува 104.793 лица со стапка на специфичен морбидитет од 221,6 заболени на 1.000 жители. Од нив 41.467 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 180,6 заболени на 1.000 жители, додека 63.326 се лица од женски пол (260,2 заболени на 1.000 жители). Есенцијалната хипертензија претставува масовно заболување со висок индиректен леталитет и бара долготрајно и скапо лекување, тимска работа и консултации со лекари специјалисти. Превенцијата и раното откривање имаат исклучително значење при оваа болест при што активностите треба да бидат програмски дефинирани опфаќајќи мерки за унапредување на здравјето, спречување и сузбивање на болестите, рано откривање преку систематски

и целни прегледи, отстранување на факторите на ризик, лекување и рехабилитација на заболениите.

Второто место од групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99) во дејност општа медицина отпаѓа на заболување на спроводливоста и кардијални аритмии (I44-I49) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 5.518 лица со стапка на специфичен морбидитет од 11,7 заболени на 1.000 жители. Од нив 2.440 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 10,6 заболени на 1.000 жители, додека 3.078 се лица од женски пол (12,6 заболени на 1.000 жители).

Третото место од групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99) во дејност општа медицина отпаѓа на други исхемични болести на срцето (I20, I23-I25) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 5.018 лица со стапка на специфичен морбидитет од 10,6 заболени на 1.000 жители. Од нив 3.143 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 13,7 заболени на 1.000 жители, додека 1.875 се лица од женски пол (7,7 заболени на 1.000 жители).

Второто место (групата болести на респираторниот систем (J00-J99)) во дејност општа медицина има вкупен број од 112.872 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 238,7 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 46.376 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 202,0 заболени на 1.000 жители, а 66.496 лица се од женски пол (273,2 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 35-44 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 23.696 (256,4 заболени на 1.000 жители), од кои 9.463 се лица од машки пол (206,8 заболени на 1.000 жители), а 14.233 се лица од женски пол (304,9 заболени на 1.000 жители).

Од **групата болести на респираторниот систем (J00-J99) три најзастапени болести се: на прво место акутен фарингит и акутен тонзилит (J02-J03), на второ место акутен бронхит и акутен бронхиолит (J20-J21), на трето место бронхит, емфизем и други хронични опструктивни пулмонални болести (J40-J44).** Овие респираторни инфекции кои според критериумите за оценување на социјално – медицинското значење на заболувањата се јавуваат во масовен облик, но поради малата смртност, малиот процент на онеспособеност како и едноставните дијагностички постапки кои ги бараат, немаат некое поголемо социјално-медицинско значење. Економските последици од овие болести во смисла на директни и индиректни трошоци

се мали, но поради големата контагиозност и брзото ширење директно го загрозуваат работното активно население, децата и младината

Првото место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност општа медицина има доминација со вкупен број на регистрирани заболени од акутен фарингит и акутен тонзилит (J02-J03) кој изнесува 38.228 лица со стапка на специфичен морбидитет од 80,8 заболени на 1.000 жители. Од нив 16.120 се лица од машки пол (70,2 заболени на 1.000 жители), додека 22.108 се лица од женски пол (90,8 заболени на 1.000 жители).

Второто место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност општа медицина отпаѓа на акутен бронхит и акутен бронхиолит (J20-J21) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 19.053 лица со стапка на специфичен морбидитет од 40,3 заболени на 1.000 жители. Од нив 7.767 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 33,8 заболени на 1.000 жители, додека 11.286 се лица од женски пол (46,4 заболени на 1.000 жители).

Третото место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност општа медицина отпаѓа на бронхит, емфизем и други хронични опструктивни пулмонални болести (J40-J44) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 14.797 лица со стапка на специфичен морбидитет од 31,3 заболени на 1.000 жители. Од нив 6.128 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 26,7 заболени на 1.000 жители, додека 8.669 се лица од женски пол (35,6 заболени на 1.000 жители).

Третото место (групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99)) во дејност општа медицина има вкупен број од 101.956 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 215,6 случаи на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 42.470 лица се од машки пол (185,0 случаи на 1.000 жители), а 59.486 лица се од женски пол (244,4 случаи на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 35-44 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани случаи во таа возрастна група изнесува 21.155 (228,9 случаи на 1.000 жители), од кои 8.523 се лица од машки пол (186,3 случаи на 1.000 жители), а 12.632 се лица од женски пол (270,6 случаи на 1.000 жители).

Од **групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) во дејност општа медицина три најзастапени категории се: на прво место лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13), на второ место специјален скрининг преглед за инфективни и паразитски заболувања (Z11), на трето место лица во контакт со**

здравствените служби поради други причини (Z31-Z39, Z55-Z60, Z62-Z65, Z71, Z73-Z79).

Првото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) во дејност општа медицина отпаѓа на лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13), има доминација со вкупен број на регистрирани случаи кој изнесува 57.223 лица со стапка на специфичен морбидитет од 121,0 случаи на 1.000 жители. Од нив 23.131 се лица од машки пол (100,8 случаи на 1.000 жители), додека 34.092 се лица од женски пол (140,1 случаи на 1.000 жители).

Второто место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) во дејност општа медицина отпаѓа на специјален скрининг преглед за инфективни и паразитски заболувања (Z11), со вкупен број на регистрирани случаи кој изнесува 17.233 лица со стапка на специфичен морбидитет од 36,4 случаи на 1.000 жители. Од нив 7.732 се лица од машки пол (33,7 случаи на 1.000 жители), додека 9.501 се лица од женски пол (39,0 случаи на 1.000 жители).

Третото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) во дејност општа медицина отпаѓа на лица во контакт со здравствените служби поради други причини (Z31-Z39, Z55-Z60, Z62-Z65, Z71, Z73-Z79) со вкупен број на регистрирани случаи кој изнесува 16.275 лица со стапка на специфичен морбидитет од 34,4 случаи на 1.000 жители. Од нив 6.797 се лица од машки пол (29,6 случаи на 1.000 жители), додека 9.478 се лица од женски пол (38,9 случаи на 1.000 жители).

Дејност здравствена заштита на деца

Во структурата на морбидитетот дејност здравствена заштита на деца **првото место** го завземаат групата болести на респираторниот систем (J00-J99), **второто место** групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99), а третото место отпаѓа на групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99). (Табели бр.10 и бр.11 во прилог).

Првото место (групата болести на респираторниот систем (I00-I99)) во дејност здравствена заштита на деца има вкупен број од 43.592 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 793,3 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 23.206 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 811,4 заболени на 1.000 жители, а 20.386 лица се од женски пол (773,7 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 1-2 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 13,724 (886,2 заболени на 1.000 жители), од кои 7.148 се лица од машки пол (890,5 заболени на 1.000 жители), а 6.576 се лица од женски пол (881,6 заболени на 1.000 жители).

Од **групата болести на респираторниот систем (J00-J99) три најзастапени болести се: прво место акутен фарингит и акутен тонзилит (J02-J03), на второ место други акутни горно респираторни инфекции (J00-J01, J05-J06), на трето место акутен бронхит и акутен бронхиолит (J20-J21).**

Првото место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност општа медицина има доминација со вкупен број на регистрирани заболени од акутен фарингит и акутен тонзилит (J02-J03) кој изнесува 21.048 лица со стапка на специфичен морбидитет од 383,1 заболени на 1.000 жители. Од нив 10.988 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 384,2 заболени на 1.000 жители, додека 10.060 се лица од женски пол (381,8 заболени на 1.000 жители).

Второто место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност здравствена заштита на деца отпаѓа на други акутни горно респираторни инфекции (J00-J01, J05-J06) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 8.967 лица со стапка на специфичен морбидитет од 163,2 заболени на 1.000 жители. Од нив 4.712 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 164,8 заболени на 1.000 жители, додека 4.255 се лица од женски пол (161,5 заболени на 1.000 жители).

Третото место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност здравствена заштита на деца отпаѓа на акутен бронхит и акутен бронхиолит (J20-J21) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 6.729 лица со стапка на специфичен морбидитет од 122,5 заболени на 1.000 жители. Од нив 3.691 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 129,1 заболени на 1.000 жители, додека 3.038 се лица од женски пол (115,3 заболени на 1.000 жители).

Второто место (групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99)) дејност здравствена заштита на деца

има вкупен број од 27.872 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 507,2 случаи на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 14.564 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 509,2 случаи на 1.000 жители, а 13.308 лица се од женски пол (505,1 случаи на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрасни групи категоријата од 1-2 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани случаи во таа возрасна група изнесува 7.626 (492,4 случаи на 1.000 жители), од кои 3.866 се лица од машки пол (481,6 случаи на 1.000 жители), а 3.760 се лица од женски пол (504,1 случаи на 1.000 жители).

Од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на деца **три најзастапени болести се: прво место лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13), на второ место лица во контакт со здравствените служби поради други причини (Z31-Z33, Z37, Z55-Z60, Z62-99), на трето место лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болест (Z20, Z22-Z27, Z29).**

Првото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на деца има доминација со вкупен број на регистрирани лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13) кој изнесува 25.684 лица со стапка на специфичен морбидитет од 467,4 случаи на 1.000 жители. Од нив 13.410 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 468,9 случаи на 1.000 жители, додека 12.274 се лица од женски пол (465,8 случаи на 1.000 жители).

Второто место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на деца има вкупен број на регистрирани лица во контакт со здравствените служби поради други причини (Z31-Z33, Z37, Z55-Z60, Z62-99) кој изнесува 1.247 лица со стапка на специфичен морбидитет од 22,7 случаи на 1.000 жители. Од нив 658 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 23,0 случаи на 1.000 жители, додека 589 се лица од женски пол (22,4 случаи на 1.000 жители).

Третото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на деца има вкупен број на регистрирани лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болест (Z20, Z22-Z27, Z29) кој изнесува 852 лица со стапка на специфичен морбидитет од 15,5 случаи на 1.000 жители. Од нив 444 се лица од машки пол со стапка

на специфичен морбидитет од 15,5 случаи на 1.000 жители, додека 408 се лица од женски пол (15,5 случаи на 1.000 жители).

Третото место (групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99)) во дејност здравствена заштита на деца има вкупен број од 7.769 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 141,4 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 4.009 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 140,2 заболени на 1.000 жители, а 3.760 лица се од женски пол (142,7 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 1-2 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 2.485 (160,5 заболени на 1.000 жители), од кои 1.274 се лица од машки пол (158,7 заболени на 1.000 жители), а 1.211 се лица од женски пол (162,4 заболени на 1.000 жители).

Од **групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) три најзастапени категории се: прво место треска од непознато потекло (R50), второ место други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R09, R11-R49, R51-R53, R55-R99) и трето место абдоминална и карлична болка (R10).**

Првото место од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) дејност здравствена заштита на деца има доминација со вкупен број на регистрирани заболени од треска од непознато потекло (R50) кој изнесува 4.205 лица со стапка на специфичен морбидитет од 76,5 случаи на 1.000 жители. Од нив 2.159 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 75,5 случаи на 1.000 жители, додека 2.046 се лица од женски пол (77,7 случаи на 1.000 жители).

Второто место од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) дејност здравствена заштита на деца има вкупен број на регистрирани заболени од други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R09, R11-R49, R51-R53, R55-R99) кој изнесува 2.964 лица со стапка на специфичен морбидитет од 53,9 случаи на 1.000 жители. Од нив 1.556 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 54,4 случаи на 1.000 жители, додека 1.408 се лица од женски пол (53,4 случаи на 1.000 жители).

Третото место од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) дејност здравствена заштита на деца има вкупен број на регистрирани заболени од абдоминална и карлична болка (R10) кој изнесува 600 лица со стапка на специфичен морбидитет од 10,9 случаи на 1.000 жители. Од нив 294 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 10,3 случаи на 1.000 жители, додека 306 се лица од женски пол (11,6 случаи на 1.000 жители).

Дејност здравствена заштита на училишни деца и младина

Во структурата на морбидитетот дејност здравствена заштита на училишни деца и младина првото место го завземаат групата болести на респираторниот систем (J00-J99), второто место отпаѓа на групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99), а третото место групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99). (Табели бр.12 и бр.13 во прилог)

Првото место (групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број од 48.483 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 232,8 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 24.832 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 233,2 заболени на 1.000 жители, а 23.651 лице се од женски пол (232,4 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 10-14 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 16.196 (391,8 заболени на 1.000 жители), од кои 8.579 се лица од машки пол (403,7 заболени на 1.000 жители), а 7.617 се лица од женски пол (379,3 заболени на 1.000 жители).

Од **групата болести на респираторниот систем (J00-J99) три најзастапени болести се: на прво место акутен фарингит и акутен тонзилит (J02-J03), на второ место други акутни горнореспираторни инфекции (J00-J01, J05-J06), на трето место акутен бронхит и акутен бронхиолит (J20-J21).**

Првото место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има доминација со вкупен број на регистрирани заболени од акутен фарингит и акутен тонзилит (J02-J03) кој изнесува 26.606 лица со стапка на специфичен морбидитет од 127,8 заболени на 1.000 жители.

Од нив 13.321 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 125,1 заболени на 1.000 жители, додека 13.285 се лица од женски пол (130,6 заболени на 1.000 жители).

Второто место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност здравствена заштита на училишни деца и младина отпаѓа на други акутни горно респираторни инфекции (J00-J01, J05-J06) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 7.431 лице со стапка на специфичен морбидитет од 35,7 заболени на 1.000 жители. Од нив 3.707 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 34,8 заболени на 1.000 жители, додека 3.724 се лица од женски пол (36,6 заболени на 1.000 жители).

Третото место од групата болести на респираторниот систем (J00-J99) во дејност здравствена заштита на училишни деца и младина отпаѓа на акутен бронхит и акутен бронхиолит (J20-J21) со вкупен број на регистрирани заболени кој изнесува 4.827 лица со стапка на специфичен морбидитет од 23,2 заболени на 1.000 жители. Од нив 2.603 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 24,5 заболени на 1.000 жители, додека 2.224 се лица од женски пол (21,9 заболени на 1.000 жители).

Второто место (групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99)) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број од 26.869 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 129,0 случаи на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 13.568 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 127,4 случаи на 1.000 жители, а 13.301 лице се од женски пол (130,7 случаи на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 10-14 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани случаи во таа возрастна група изнесува 8.192 (198,2 случаи на 1.000 жители), од кои 4.660 се лица од машки пол (219,3 случаи на 1.000 жители), а 3.532 се лица од женски пол (175,9 случаи на 1.000 жители).

Од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина **три најзастапени категории се: прво место лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13), на второ место лица во контакт со здравствените служби поради други причини (Z31-Z39, Z55-Z60, Z62-65, Z71, Z73-79), на трето место лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болест (Z20, Z22-Z29).**

Првото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има доминација со вкупен број на регистрирани лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13) кој изнесува 25.295 лица со стапка на специфичен морбидитет од 121,5 случаи на 1.000 жители. Од нив 12.814 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 120,4 случаи на 1.000 жители, додека 12.481 се лица од женски пол (122,7 случаи на 1.000 жители).

Второто место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број на регистрирани лица во контакт со здравствените служби поради други причини (Z31-Z39, Z55-Z60, Z62-65, Z71, Z73-79) кој изнесува 1.063 лица со стапка на специфичен морбидитет од 5,1 случаи на 1.000 жители. Од нив 494 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 4,6 случаи на 1.000 жители, додека 569 се лица од женски пол (5,6 случаи на 1.000 жители).

Третото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број на регистрирани лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болест (Z20, Z22-Z29) кој изнесува 406 лица со стапка на специфичен морбидитет од 1,9 случаи на 1.000 жители. Од нив 202 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 1,9 случаи на 1.000 жители, додека 204 се лица од женски пол (2,0 случаи на 1.000 жители).

Третото место (групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99)) во дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број од 9.389 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 45,1 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 4.430 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 41,6 заболени на 1.000 жители, а 4.959 лица се од женски пол (48,7 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 10-14 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 2.780 (67,3 заболени на 1.000 жители), од кои 1.375 се лица од машки пол (64,7 заболени на 1.000 жители), а 1.405 се лица од женски пол (70,0 заболени на 1.000 жители).

Од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) три најзастапени болести се:

прво место други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R09, R11, R49, R51-R59), второ место треска од непознато потекло (R50) и трето место абдоминална и карлична болка (R10).

Првото место од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има доминација со вкупен број на регистрирани заболени од други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R09, R11, R49, R51-R59), кој изнесува 4.638 лица со стапка на специфичен морбидитет од 22,3 случаи на 1.000 жители. Од нив 2.202 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 20,7 случаи на 1.000 жители, додека 2.436 се лица од женски пол (23,9 случаи на 1.000 жители).

Второто место од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број на регистрирани заболени од треска од непознато потекло (R50) кој изнесува 2.748 лица со стапка на специфичен морбидитет од 13,2 случаи на 1.000 жители. Од нив 1.399 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 13,1 случаи на 1.000 жители, додека 1.349 се лица од женски пол (13,3 случаи на 1.000 жители).

Третото место од групата симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00-R99) дејност здравствена заштита на училишни деца и младина има вкупен број на регистрирани заболени од абдоминална и карлична болка (R10) кој изнесува 2.022 лица со стапка на специфичен морбидитет од 9,7 случаи на 1.000 жители. Од нив 843 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 7,9 случаи на 1.000 жители, додека 1.179 се лица од женски пол (11,6 случаи на 1.000 жители).

Дејност здравствена заштита на жени

Во структурата на морбидитетот дејност здравствена заштита на жени **првото место** го завземаат групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99), **второто место** отпаѓа на групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99), а **третото** отпаѓа на групата бременост, раѓање и пуерпериум (O00-O99). (Табели бр.14 и бр.15 во прилог).

Првото место (групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99)) во дејност здравствена заштита на жени има вкупен број од 20.172 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 62,5 заболени на 1.000 жители. Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 25-34 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 8.093 (172,1 заболени на 1.000 жители).

Од **групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) три најзастапени категории се: на прво место гинеколошки преглед (Z01.4), на второ место антенатален скрининг и друг надзор на бременоста (Z34-Z36), на трето место лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13 без Z01.4, Z12.4).**

Првото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на жени има доминација со вкупен број на регистрирани лица со гинеколошки преглед (Z01.4) кој изнесува 7.491 лица со стапка на специфичен морбидитет од 23,2 случаи на 1.000 жители.

Второто место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на жени има вкупен број на регистрирани лица со антенатален скрининг и друг надзор на бременоста (Z34-Z36) кој изнесува 7.186 лица со стапка на специфичен морбидитет од 22,3 случаи на 1.000 жители.

Третото место од групата фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z00-Z99) дејност здравствена заштита на жени има вкупен број на регистрирани лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување (Z00-Z13 без Z01.4, Z12.4) кој изнесува 3.969 лица со стапка на специфичен морбидитет од 12,3 случаи на 1.000 жители.

Второто место групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99) во дејност здравствена заштита на жени има вкупен број од 19.928 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 61,8 заболени на 1.000 жители. Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 35-44 години е на прво

место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрасна група изнесува 5.818 (124,6 заболени на 1.000 жители).

Од групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99), три најзастапени болести се: на прво место друго воспаление на вагината и вулвата (N76), на второ место нарушување на менструацијата (N91-N92), на трето место женски инфертилитет (N97).

Првото место од групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99), дејност здравствена заштита на жени има доминација со вкупен број на регистрирани со друго воспаление на вагината и вулвата (N76) кој изнесува 5.497 лица со стапка на специфичен морбидитет од 17,0 случаи на 1.000 жители.

Второто место од групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99) дејност здравствена заштита на жени има вкупен број на регистрирани лица со нарушување на менструацијата (N91-N92) кој изнесува 4.054 лица со стапка на специфичен морбидитет од 12,6 случаи на 1.000 жители.

Третото место од групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99) дејност здравствена заштита на жени има вкупен број на регистрирани лица со женски инфертилитет (N97) кој изнесува 1.558 лица со стапка на специфичен морбидитет од 4,8 случаи на 1.000 жители.

Третото место од групата групата бременост, раѓање и пuerпериум (O00-O99) во дејност здравствена заштита на жени има вкупен број од 4.771 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 14,8 случаи на 1.000 жители. Во однос на највисока застапеност по возрасни групи категоријата 25-34 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани случаи во таа возрасна група изнесува 3.019 (64,2 случаи на 1.000 жители).

Од групата бременост, раѓање и пuerпериум (O00-O99), три најзастапени категории се: на прво место други компликации на бременоста и породувањето (O20, O24-O29, O60-O63, O67-O71, O73-O75, O81-O84), на второ место друга грижа за мајката во врска со фетусот и амнионска празнина и можни породилни проблеми (O30-O43, O47-O48), на трето место единечно спонтано породување (O80).

Првото место од групата бременост, раѓање и пуерпериум (O00-O99), дејност здравствена заштита на жени има доминација со вкупен број на регистрирани со други компликации на бременоста и породувањето (O20, O24-O29, O60-O63, O67-O71, O73-O75, O81-O84), кој изнесува 2.117 лица со стапка на специфичен морбидитет од 6,6 случаи на 1.000 жители.

Второто место од групата бременост, раѓање и пуерпериум (O00-O99), дејност здравствена заштита на жени има вкупен број на регистрирани лица со друга грижа за мајката во врска со фетусот и амнионска празнина и можни породилни проблеми (O30-O43, O47-O48) кој изнесува 893 лица со стапка на специфичен морбидитет од 2,8 случаи на 1.000 жители.

Третото место од групата бременост, раѓање и пуерпериум (O00-O99) дејност здравствена заштита на жени има вкупен број на регистрирани лица со единечно спонтано породување (O80) кој изнесува 842 лица со стапка на специфичен морбидитет од 2,6 случаи на 1.000 жители.

Дејност заштита и лекување на устата и забите

Во структурата на морбидитетот дејност заштита и лекување на устата и забите првото место го завземаат состојба дентален кариес (K02), второто место отпаѓа на болести на пулпата и периапикалните ткива (K04), а третото на дентофацијални аномалии (вклучувајќи малоклузија) (K07). (Табела бр.16 во прилог).

Првото место дентален кариес има вкупен број од 34.651 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 54,5 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 16.375 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 52,3 случаи на 1.000 жители, а 18.276 лица се од женски пол (56,6 случаи на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 35-44 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 5.648 (61,1 заболени на 1.000 жители). Од нив 2.574 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 56,3 случаи на 1.000 жители, додека 3.074 се лица од женски пол (65,9 случаи на 1.000 жители).

Второто место болести на пулпата и периапикалните ткива (K04) има вкупен број од 23.192 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 36,5

заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 11.270 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 36,0 случаи на 1.000 жители, а 11.922 лица се од женски пол (36,9 случаи на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 35-44 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 5.648 (61,1 заболени на 1.000 жители). Од нив 2.574 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 56,3 случаи на 1.000 жители, додека 3.074 се лица од женски пол (65,9 случаи на 1.000 жители).

Третото место дентофацијални аномалии (вклучувајќи малоклузија) (K07)

има вкупен број од 10.159 регистрирани случаи со стапка на специфичен морбидитет од 16,0 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 4.786 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 15,3 случаи на 1.000 жители, а 5.373 лица се од женски пол (16,6 случаи на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата 10-14 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 3.222 (78,0 заболени на 1.000 жители). Од нив 1.581 се лица од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 74,4 случаи на 1.000 жители, додека 1.641 се лица од женски пол (81,7 случаи на 1.000 жители).

4.4 Морбидитет регистриран во болничка дејност

Во структурата на морбидитетот регистриран во болничка дејност **првото место** го завземаат **групата неоплазми (C00-D48)**, **второто место групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99)**, а **третото место отпаѓа на групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99)**. (Табели бр.17 и бр.18 во прилог).

Првото место групата неоплазми (C00-D48) во болничка дејност има вкупен број од 9.338 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 14,7 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 3.733 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 11,9 заболени на 1.000 жители, а 5.605 лица се од женски пол (17,4 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 70-79 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 2.068 (54,8 заболени на 1.000 жители), од кои 939 се лица од машки пол (57,5 заболени на 1.000 жители), а 1.129 се лица од женски пол (52,8 заболени на 1.000 жители).

Второто место групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99) во болничка дејност има вкупен број од 7.348 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 11,6 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 4.470 лица се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 14,3 заболени на 1.000 жители, а 2.878 лица се од женски пол (8,9 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 70-79 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 2.055 (54,5 заболени на 1.000 жители), од кои 1.152 се лица од машки пол (70,6 заболени на 1.000 жители), а 903 се лица од женски пол (42,2 заболени на 1.000 жители).

Третото место групата болести на генитоуринарниот систем (N00-N99) во болничка дејност има вкупен број од 5.245 регистрирани заболувања со стапка на специфичен морбидитет од 8,2 заболени на 1.000 жители. Во однос на дистрибуцијата по пол 1.702 се од машки пол со стапка на специфичен морбидитет од 5,4 заболени на 1.000 жители, а 3.543 лица се од женски пол (11,0 заболени на 1.000 жители). Во однос на највисока застапеност по возрастни групи категоријата од 40-49 години е на прво место. Вкупниот број на регистрирани заболени во таа возрастна група изнесува 1.034 (11,1 заболени на 1.000 жители), од кои 134 се лица од машки пол (2,9 заболени на 1.000 жители), а 900 се лица од женски пол (19,1 заболени на 1.000 жители).

Во однос на бројот на денови на хоспитализација според групите на болести, старосната структура и полот на подрачјето на ЦЈЗ Скопје за 2020 година првото место го завзема групата душевни растројства и растројства во обносните (F00-F99) истиот изнесува 602.859 болнички денови (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 300,1 болнички ден), од кои 477.999 отпаѓаат на лица од машки пол (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 333,8 болнички денови), а 124.860 се болнички денови на лица од женски пол (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 216,4 болнички денови). **Второто место групата неоплазми (C00-D48)** има вкупен број од 154.851 денови на хоспитализација (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 16,6 болнички денови), од кои 74.849 се на лица од машки пол (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 20,1 болнички ден), а 80.002 се на лица од женски пол (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 14,3 болнички денови). **Третото место во однос на број на денови на хоспитализација го завзема групата болести на циркулаторниот систем (I00-I99)** со вкупен број на денови на хоспитализација од 73.223 (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 10,0 болнички денови), од нив 31.999 се на лица од машки пол (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 7,2 болнички денови), додека 41.224 се лица од женски пол (со просечно траење на лекување на хоспитализирани болни од 14,3 болнички денови). (Табела бр. 19 и бр.20 во прилог).

5. Заклучоци и предлог мерки

1. Населението во Скопскиот регион старее и во наредниот период треба да очекуваме пораст на хроничните незаразни болести.
2. Со анализа на утврдениот морбидитет во примарната здравствена заштита во текот на 2020 година кај населението генерално се наоѓаат болестите на респираторниот и циркулаторниот систем.
3. Во болничката здравствена заштита доминираат малигните болести и болестите на циркулаторниот систем. Високото рангирање на овие болести во морбидитетот на населението од Скопскиот регион, укажува на сериозноста на овој здравствен проблем, кој очекуваме и понатаму да остане еден од приоритетните јавно-здравствени проблеми.
4. Предлагаме подобрување на содржините во врска со информираноста на населението во однос на превенцијата на заболувањата и унапредување на здравјето во примарната здравствена заштита.
5. Потребно е континуирано и детално следење на ризик факторите и изготвување на програми за нивно елиминирање.
6. Развивање и спроведување на програми за скрининг на хроничните незаразни болести.
7. Развивање на програми за посеопфатна грижа на старите лица.
8. Подобрување на соработката со здравствените установи во врска со подобрување на квалитетот на податоците и известувањето воопшто.
9. Подобрување на соработката со Државната здравствена и санитарна инспекција во смисла на исполнување на обврските што произлегуваат од законската регулатива.

6. Литература

1. АНАЛИЗА ОДАБРАНИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА

СТАНОВНИШТВА БЕОГРАДА ЗА 2009. ГОДИНУ, Градски завод за јавно здравље – Београд; Београд, октобар, 2010.

2. WHO Regional Office for Europe. Socioeconomic determinants of health. Copenhagen, 1999:7- 15. Available from: www.euro.who.int/socialdeterminants

3. Проф. д-р Дончо Донев, проф. д-р Моме Спасовиски, проф. д-р Фимка Тозија, проф. д-р Елена Ќосевска и други, Социјална медицина, Скопје, 2013, стр.41-43

4. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/39228/9241800011.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

5. Службен весник на Република Северна Македонија бр.265/19, стр.324

6. Демографски контрасти на населението во Р. Македонија според националност, мајчин јазик и вероисповед (попис 1994 и 2002 година), д-р Никола Димитров, советник по географија, Биро за развој на образование на Р. Македонија –подрачна единица Битола

7. Прашалник за Центар за јавно здравје-Одделение за социјална медицина за проценка на можностите за исполнување на меѓународни критериуми за вклучување на градот Скопје во мрежата на Здрави Градови;ЦЈЗ -Скопје, февруари 2013 година, Скопје

8. Проф. д-р Александар Стојмилов, проф. д-р Билјана Апостоловска – Тошевска, Социоекономска географија на Република Македонија, Скопје, 2016, стр.41

9. <https://www.stat.gov.mk/>

7. Табеларни прикази

Табела бр. 8 Стапка на специфичен морбидитет според групите на болести во дејноста општа медицина за 2020 година во Скопскиот регион

Ред. Бр.	Заболувања и состојби	Шифра по МКБ - 10	Вкупно			20-24 г.			25-34 г.			35-44 г.			45-54 г.			55-64 г.			65-74 г.			75+		
			вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	СУБТОТАЛ-ГЛАВА I	A00-B99	42,7	41,2	44,0	7,7	6,9	8,6	45,5	43,6	47,4	53,5	51,9	55,1	43,8	39,3	48,1	50,0	51,0	48,9	40,7	40,3	41,0	36,5	39,3	34,4
2	СУБТОТАЛ-ГЛАВА II	C00-D48	19,4	15,5	23,1	0,8	0,4	1,2	5,1	4,3	6,0	11,9	7,5	16,3	17,7	9,9	25,2	34,5	28,3	40,5	46,4	45,8	46,8	41,2	45,9	37,8
3	СУБТОТАЛ-ГЛАВА III	D50-D89	12,2	5,6	18,4	1,3	0,1	2,4	9,7	1,8	17,6	13,8	2,8	24,5	11,8	3,2	19,9	9,6	6,6	12,3	17,6	15,1	19,7	31,5	30,3	32,4
4	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IV	E00-E90	179,9	132,4	224,7	2,5	1,2	3,9	30,4	13,8	47,0	79,0	53,0	104,5	161,2	122,5	198,1	335,1	255,6	410,7	489,0	382,1	576,4	416,9	364,9	455,3
5	СУБТОТАЛ-ГЛАВА V	F00-F99	84,7	63,3	104,7	4,8	4,9	4,7	36,0	32,4	39,7	67,0	55,1	78,7	81,6	59,7	102,6	120,8	83,3	156,4	152,2	117,4	180,8	231,8	181,6	269,0
6	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VI	G00-G99	25,6	23,3	27,6	1,8	1,6	2,0	10,9	10,4	11,4	13,6	12,3	14,8	17,2	13,7	20,5	27,0	25,8	28,2	52,1	54,9	49,7	127,0	126,0	127,8
7	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VII	H00-H59	34,1	28,2	39,6	2,9	1,9	3,9	13,0	10,2	15,7	18,0	13,6	22,2	28,4	21,7	34,8	49,6	39,0	59,6	85,0	77,8	90,9	95,6	103,9	89,4
8	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VIII	H60-H95	27,7	25,3	29,9	3,4	2,4	4,5	16,8	14,3	19,3	23,9	21,5	26,3	25,2	21,4	28,8	37,2	33,2	40,9	50,2	52,6	48,3	59,5	66,9	54,0
9	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IX	I00-I99	278,4	240,2	314,6	1,7	1,3	2,2	19,2	16,7	21,7	71,3	62,4	80,0	191,5	164,3	217,5	480,7	418,7	539,5	836,4	775,8	885,9	1044,6	1006,5	1072,7
10	СУБТОТАЛ-ГЛАВА X	J00-J99	238,7	202,0	273,2	45,0	40,4	49,5	211,1	174,5	247,7	256,4	206,8	304,9	236,9	187,2	284,4	302,6	250,1	352,4	312,9	300,9	322,8	301,1	333,2	277,2
11	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XI	K00-K93	89,4	76,2	101,9	8,4	7,9	9,0	48,7	44,1	53,4	72,1	62,7	81,3	87,9	70,7	104,2	128,0	107,9	147,1	166,4	151,8	178,3	184,0	172,0	193,0
12	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XII	L00-L99	34,8	28,8	40,5	7,8	5,6	10,0	29,5	24,5	34,4	30,8	22,6	38,9	30,3	23,6	36,7	42,7	34,4	50,6	57,9	53,5	61,4	63,3	70,2	58,2
13	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIII	M00-M99	103,2	73,2	131,4	5,4	5,6	5,2	38,3	35,6	41,0	71,8	57,5	85,8	106,9	74,3	138,0	171,0	112,6	226,5	215,1	145,3	272,3	199,2	157,7	229,8
14	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIV	N00-N99	81,9	92,2	72,1	5,8	3,5	8,2	37,1	26,5	47,7	52,6	36,5	68,4	58,5	43,2	73,1	105,4	118,9	92,5	197,2	297,0	115,5	258,8	446,7	119,8
15	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XV	O00-O99	0,5	0,0	0,9	0,2	0,0	0,3	1,6	0,0	3,3	0,7	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVI	P00-P99	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
17	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVII	Q00-Q99	0,4	0,4	0,5	0,1	0,1	0,0	0,6	0,6	0,5	0,5	0,3	0,7	0,4	0,2	0,5	0,6	0,7	0,5	0,4	0,2	0,5	0,3	0,3	0,3
18	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVIII	R00-R99	63,1	50,9	74,6	9,5	7,9	11,2	53,6	41,6	65,5	67,4	50,5	83,8	65,0	49,2	80,1	78,2	66,4	89,3	81,6	71,3	90,1	91,0	95,5	87,7
19	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIX	S00-T98	21,4	23,4	19,6	4,5	5,9	3,1	18,4	24,1	12,7	21,2	25,5	17,0	21,6	24,2	19,2	27,9	27,6	28,2	25,6	24,4	26,6	35,7	29,8	40,1
20	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XX	V01-Y98	1,7	2,0	1,4	0,2	0,3	0,1	1,4	1,7	1,1	1,6	1,9	1,3	1,7	1,7	1,8	2,2	2,7	1,8	2,5	2,8	2,2	2,3	3,6	1,3
21	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XXI	Z00-Z99	215,6	185,0	244,4	33,3	26,8	39,8	185,4	140,7	230,0	228,9	186,3	270,6	207,3	173,7	239,3	247,1	218,3	274,5	317,0	310,9	322,0	333,1	364,4	310,0

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр. 9 Стапка на специфичен морбидитет за трите најчести групи на болести во дејноста општа медицина за 2020 година во Скопскиот регион

Ред. бр.	Заболувања и состојби	Шифра по МКБ - 10	Вкупно			20-24г.			25-34г.			35-44г.			45-54г.			55-64г.			65-74г.			75+г.		
			Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	СУБТОТАЛ - ГЛАВА IX	I00-I99	278,4	240,2	314,6	1,7	1,3	2,2	19,2	16,7	21,7	71,3	62,4	80,0	191,5	164,3	217,5	480,7	418,7	539,5	836,3	775,8	885,9	1044,6	1006,5	1072,7
1	Есенцијална (примарна) хипертензија	I10	221,6	180,6	260,2	0,9	0,7	1,2	9,9	9,6	10,2	51,7	44,6	58,7	156,9	127,6	184,9	392,5	313,9	467,1	677,0	595,0	744,2	806,8	743,9	853,3
2	Други исхемични болести на срцето	I20,I23-I25	10,6	13,7	7,7	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,5	2,6	3,5	1,7	7,4	10,3	4,5	20,9	29,6	12,7	32,1	42,0	24,0	34,5	44,9	26,9
3	Заболување на спроводливоста и кардијални аритмии	I44-I49	11,7	10,6	12,6	0,3	0,1	0,5	2,0	1,3	2,7	3,5	2,2	4,7	5,6	4,0	7,1	13,8	13,4	14,2	34,7	37,0	32,7	61,8	65,3	59,2
	СУБТОТАЛ - ГЛАВА X	J00-J99	238,7	202,0	273,2	44,9	40,4	49,5	211,1	174,5	247,7	256,4	206,8	304,9	236,9	187,2	284,4	302,6	250,1	352,4	312,9	300,9	322,8	301,0	333,2	277,2
4	Акутен фарингит и акутен тонзилит	J02-J03	80,8	70,2	90,8	19,9	17,2	22,6	89,4	76,3	102,4	97,6	81,2	113,6	81,9	69,3	93,9	90,8	78,3	102,6	83,6	80,5	86,1	63,6	67,7	60,6
5	Акутен бронхит и акутен бронхоит	J20-J21	40,3	33,8	46,4	5,5	4,6	6,4	32,4	25,1	39,7	43,3	34,9	51,6	40,4	33,0	47,4	54,0	45,9	61,6	53,4	48,8	57,1	55,6	60,9	51,8
6	Бронхит, емфизем и други хронични опструктивни пулмонални болести	J40-J44	31,3	26,7	35,6	1,0	1,0	1,0	5,8	4,2	7,4	13,1	9,5	16,6	24,2	17,5	30,6	56,3	44,0	67,9	80,4	80,1	80,7	97,7	112,7	86,6
	СУБТОТАЛ - ГЛАВА XXI	Z00-Z99	215,6	185,0	244,4	33,3	26,8	39,8	185,4	140,7	230,0	228,9	186,3	270,6	207,3	173,7	239,3	247,1	218,3	274,5	317,0	310,9	322,0	333,1	364,4	310,0
7	Лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување	Z00-Z13	121,0	100,8	140,1	23,8	18,9	28,8	125,4	92,4	158,2	148,2	120,6	175,3	120,9	103,4	137,7	123,0	105,5	139,7	136,6	126,3	145,1	140,8	142,0	140,0
8	Специјален скрининг преглед за инфективни и паразитски заболувања	Z11	36,4	33,7	39,0	7,8	6,9	8,6	40,6	37,1	44,1	45,9	40,0	51,7	39,1	33,7	44,2	43,1	41,4	44,8	30,7	32,9	28,9	23,4	27,5	20,4
9	Лица во контакт со здравствените служби поради други причини	Z31-Z39,Z55-Z60, Z62-Z65,Z71,Z73- Z79	34,4	29,6	38,9	0,8	0,1	1,6	11,9	4,8	18,9	16,0	11,0	21,0	27,9	22,1	33,5	58,2	53,7	62,5	83,0	84,2	82,0	98,9	110,0	90,7

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр.10 Стапка на специфичен морбидитет според групите на болести во дејноста здравствена заштита на деца за 2020 година во Скопскиот регион

Ред.бр.	Заболувања и состојби	шифра по МКБ-10	Вкупно			од 0-11 мес			од 1-2 год.			од 3-4 год.			од 5-6 год.		
			Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	СУБТОТАЛ-ГЛАВА I	A00-B99	27,8	28,3	27,2	38,9	39,4	38,4	29,6	30,0	29,1	27,8	28,5	26,9	20,9	21,3	20,5
2	СУБТОТАЛ-ГЛАВА II	C00-D48	1,2	1,1	1,3	3,8	3,4	4,3	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	1,0	0,6	0,5	0,7
3	СУБТОТАЛ-ГЛАВА III	D50-D89	22,4	25,6	19,0	58,5	69,3	46,7	36,7	41,5	31,6	10,5	12,0	8,9	4,0	3,9	4,2
4	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IV	E00-E90	26,2	25,6	26,9	69,6	68,0	71,3	33,6	33,1	34,2	16,5	15,5	17,5	9,0	9,0	9,0
5	СУБТОТАЛ-ГЛАВА V	F00-F99	7,1	9,9	4,1	0,5	0,3	0,9	3,2	4,1	2,1	8,0	11,4	4,3	13,1	18,3	7,4
6	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VI	G00-G99	4,7	5,7	3,8	1,5	2,1	0,9	4,1	5,4	2,7	6,0	7,3	4,5	5,7	5,9	5,3
7	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VII	H00-H59	26,7	27,8	25,5	41,0	41,3	40,7	31,1	31,8	30,4	22,4	23,4	21,4	20,1	22,1	18,0
8	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VIII	H60-H95	41,9	43,2	40,5	53,5	55,8	51,0	40,5	44,4	36,3	45,7	45,6	45,7	34,2	33,9	34,5
9	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IX	I00-I99	0,5	0,4	0,7	2,2	1,0	3,4	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,5	0,6	0,4
10	СУБТОТАЛ-ГЛАВА X	J00-J99	793,3	811,4	773,7	852,0	881,1	819,9	886,2	890,5	881,6	818,2	842,3	792,3	652,3	673,4	629,0
11	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XI	K00-K93	41,4	42,9	39,7	63,3	65,9	60,4	53,7	53,7	53,6	33,6	34,9	32,1	27,4	30,1	24,5
12	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XII	L00-L99	57,3	55,9	58,9	95,7	93,2	98,5	66,1	62,2	70,4	50,6	50,0	51,4	38,0	38,8	37,1
13	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIII	M00-M99	7,8	8,2	7,4	2,0	2,1	2,0	7,3	8,1	6,4	9,3	9,7	8,8	9,5	9,6	9,3
14	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIV	N00-N99	21,1	21,3	20,9	17,0	23,9	9,4	20,1	24,4	15,6	24,5	22,0	27,2	20,5	16,3	25,0
15	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XV	O00-O99	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVI	P00-P96	1,2	1,3	1,2	9,1	9,3	8,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
17	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVII	Q00-Q99	13,7	14,7	12,6	48,3	48,0	48,7	13,0	15,4	10,5	4,7	5,7	3,6	7,6	7,7	7,4
18	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVIII	R00-R99	141,4	140,2	142,7	173,6	160,9	187,5	160,5	158,7	162,4	142,5	141,9	143,2	107,2	111,3	102,7
19	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIX	S00-T98	17,9	19,7	15,9	12,0	14,0	9,7	18,3	17,3	19,3	19,6	23,8	15,1	18,5	20,6	16,3
20	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XX	V01-Y98	4,9	5,1	4,7	4,6	5,7	3,4	5,4	4,7	6,2	5,1	5,5	4,7	4,4	4,8	3,9
21	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XXI	Z00-Z99	507,2	509,2	505,1	1189,4	1190,5	1188,1	492,4	481,6	504,1	419,9	424,2	415,3	297,0	307,5	285,5

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

Ред бр	Заболувања и состојби	шифра по МКБ-10	Вкупно			од 0-11 мес			од 1-2 год.			од 3-4 год.			од 5-6 год.		
			Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	СУБТОТАЛ - ГЛАВА X	J00-J99	793,3	811,4	773,7	852,0	881,1	819,9	886,2	890,5	881,6	818,2	842,3	792,3	652,3	673,4	629,0
1	Акутен фарингит и акутен тонзилит	J02-J03	383,1	384,2	381,8	332,6	331,7	333,5	408,6	402,8	414,9	409,2	417,8	399,9	355,4	357,3	353,4
2	Други акутни горворе спираторни инфекции	J00-J01, J05-J06	163,2	164,8	161,5	260,4	263,4	257,1	191,9	189,0	194,9	153,2	158,0	148,0	101,2	103,1	99,1
3	Акутен бронхит и акутен бронхолит	J20-J21	122,5	129,1	115,3	158,6	178,0	137,1	154,4	161,5	146,8	121,1	123,1	119,0	76,5	81,6	71,0
	СУБТОТАЛ - ГЛАВА XXI	Z00-Z99	507,2	509,2	505,1	1189,4	1190,5	1188,1	492,4	481,6	504,1	419,9	424,2	415,3	297,0	307,5	285,5
4	Деца во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување	Z00-Z13	467,4	468,9	465,8	1121,7	1123,5	1119,7	451,7	441,1	463,1	382,3	385,7	378,7	268,6	277,7	258,6
5	Лица во контакт со здравствените служби поради други причини	Z31-Z33, Z37, Z55-Z60, Z62-Z99	22,7	23,0	22,4	22,6	24,1	20,9	22,7	22,9	22,4	25,3	26,0	24,6	20,1	19,6	20,7
6	Лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болест	Z20, Z22-Z27, Z29	15,5	15,5	15,5	43,8	41,8	46,1	15,9	15,6	16,2	11,0	10,8	11,1	6,7	8,1	5,2
	СУБТОТАЛ - ГЛАВА XVIII	R00-R99	141,4	140,2	142,7	173,6	160,9	187,5	160,5	158,7	162,4	142,5	141,9	143,2	107,2	111,3	102,7
7	Абдоминална и карлична болка	R10	10,9	10,3	11,6	4,9	4,4	5,4	6,1	5,9	6,4	12,8	11,4	14,4	16,4	16,0	16,7
8	Треска од непознато потекло	R50	76,5	75,5	77,7	107,5	102,0	113,7	95,2	93,6	97,1	74,7	73,7	75,9	46,1	47,9	44,2
9	Други симптоми, знаци и не нормални клинички и лабораториски наоди, не класифицирани на друго место	R00-R09, R11-R49, R51-R53, R55-R99	53,9	54,4	53,4	61,1	54,5	68,4	59,1	59,3	58,9	55,0	56,8	53,0	44,7	47,3	41,8

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр. 12 Стапка на специфичен морбидитет според групите на болести во дејноста здравствена заштита на училишни деца и младина за 2020 година во Скопскиот регион

Ред.бр.	Заболувања и состојби	шифра по МКБ-10	Вкупно			до 7 год.			7-9 год.			10-14 год.			15-19 год.			20-24 год.		
			Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	СУБТОТАЛ-ГЛАВА I	A00-B99	27,1	26,5	27,8	0,0	0,0	0,0	53,6	52,5	54,9	40,0	41,1	38,7	34,3	32,4	36,3	26,2	24,8	27,7
2	СУБТОТАЛ-ГЛАВА II	C00-D48	1,5	1,3	1,8	0,0	0,0	0,0	1,0	0,8	1,3	2,0	2,2	1,7	2,2	1,8	2,7	2,5	1,6	3,5
3	СУБТОТАЛ-ГЛАВА III	D50-D89	4,1	1,8	6,5	0,0	0,0	0,0	4,3	4,6	3,9	5,0	3,7	6,4	6,7	1,7	12,0	5,5	0,8	10,3
4	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IV	E00-E90	7,1	4,2	10,2	0,0	0,0	0,0	8,1	5,7	10,6	7,9	7,6	8,3	9,1	5,0	13,4	12,4	4,7	20,3
5	СУБТОТАЛ-ГЛАВА V	F00-F99	9,9	10,8	8,9	0,0	0,0	0,0	8,2	11,6	4,5	8,7	10,5	6,8	14,6	15,4	13,8	18,9	19,2	18,7
6	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VI	G00-G99	6,7	7,2	6,2	0,0	0,0	0,0	9,9	12,3	7,4	10,2	12,2	8,0	9,3	8,7	9,9	7,3	7,1	7,5
7	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VII	H00-H59	13,8	11,9	15,8	0,0	0,0	0,0	23,6	23,3	24,1	20,8	19,1	22,7	19,7	15,5	24,1	12,7	9,7	15,7
8	СУБТОТАЛ-ГЛАВА VIII	H60-H95	13,5	12,2	14,8	0,0	0,0	0,0	30,2	31,4	28,9	20,8	19,8	21,9	15,9	12,5	19,3	11,5	9,0	14,0
9	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IX	I00-I99	2,3	2,0	2,6	0,0	0,0	0,0	1,0	1,1	0,9	1,4	1,6	1,1	3,2	2,7	3,6	5,7	4,6	6,7
10	СУБТОТАЛ-ГЛАВА X	J00-J99	232,8	233,2	232,4	0,0	0,0	0,0	584,8	600,8	567,6	391,8	403,7	379,3	257,2	251,6	262,9	151,6	137,1	166,4
11	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XI	K00-K93	17,8	17,1	18,5	0,0	0,0	0,0	23,8	25,3	22,2	19,9	19,7	20,1	24,2	22,8	25,6	27,3	25,0	29,7
12	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XII	L00-L99	31,2	26,3	36,4	0,0	0,0	0,0	47,6	41,3	54,3	42,4	38,4	46,8	46,8	38,7	55,1	34,1	26,3	42,1
13	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIII	M00-M99	13,4	12,8	14,0	0,0	0,0	0,0	12,9	12,8	12,9	17,9	16,4	19,5	18,6	17,3	19,9	20,2	20,5	20,0
14	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIV	N00-N99	11,8	7,7	16,2	0,0	0,0	0,0	18,6	13,6	24,1	10,8	8,9	12,8	15,1	8,1	22,3	19,9	12,1	27,8
15	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XV	O00-O99	0,2	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,7	0,0	1,3
16	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVI	P00-P96	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
17	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVII	Q00-Q99	1,7	2,0	1,3	0,0	0,0	0,0	4,7	5,5	3,9	3,4	4,3	2,3	1,3	1,2	1,3	0,9	1,1	0,6
18	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVIII	R00-R99	45,1	41,6	48,7	0,0	0,0	0,0	110,0	109,9	110,0	67,3	64,7	70,0	52,8	45,0	60,9	36,0	29,6	42,5
19	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIX	S00-T98	12,5	16,1	8,7	0,0	0,0	0,0	17,6	21,1	13,8	16,3	20,1	12,3	17,4	22,9	11,7	16,3	22,3	10,1
20	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XX	V01-Y98	1,7	1,8	1,6	0,0	0,0	0,0	3,5	3,9	3,1	2,6	2,4	2,7	1,9	2,1	1,8	1,7	2,0	1,5
21	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XXI	Z00-Z99	129,0	127,4	130,7	0,0	0,0	0,0	249,5	268,6	229,1	198,2	219,3	175,9	157,1	146,1	168,4	126,7	100,0	154,0

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр. 13 Стапка на специфичен морбидитет за трите најчести групи на болести во дејноста здравствена заштита на училишни деца и младина за 2020 година во Скопскиот регион

Ред.бр.	Заболувања и состојби	шифра по МКБ-10	Вкупно			до 7 год.			7-9 год.			10-14 год.			15-19 год.			20-24 год.		
			Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж	Вкупно	м	ж
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	СУБТОТАЛ-ГЛАВА X	J00-J99	232,8	233,2	232,4	0	0	0	584,8	600,8	567,6	391,8	403,7	379,3	257,2	251,6	262,9	151,6	137,1	166,4
1	Акутен фарингит и акутен тонзилит	J02-J03	127,8	125,1	130,6	0	0	0	335,3	333,7	337,1	218,0	219,3	216,6	138,1	132,2	144,2	75,8	67,5	84,2
2	Други акутни горнореспираторни инфекции	J00-J01, J05-J06	35,7	34,8	36,6	0	0	0	82,3	82,6	81,9	58,5	59,2	57,7	43,9	41,8	46,0	24,3	21,2	27,5
3	Акутен бронхит и акутен бронхиолит	J20-J21	23,2	24,5	21,9	0	0	0	61,5	67,0	55,7	37,1	40,6	33,5	22,3	22,8	21,7	18,2	17,2	19,3
	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XII	Z00-Z99	129,0	127,4	130,7	0	0	0	249,5	268,6	229,1	198,2	219,3	175,9	157,1	146,1	168,4	126,7	100,0	154,0
1	Лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување	Z00-Z13	121,5	120,4	122,7	0	0	0	231,5	248,5	213,3	188,4	209,2	166,5	149,8	139,7	160,2	117,6	93,7	142,0
2	Лица во контакт со здравствените служби поради други причини	Z31-Z39, Z55-Z60, Z62-Z65, Z71, Z73- Z79	5,1	4,6	5,6	0	0	0	13,8	15,8	11,6	6,6	6,8	6,4	4,3	3,8	4,9	5,9	3,0	8,8
3	Други лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болест	Z20, Z22-Z29	1,9	1,9	2,0	0	0	0	3,3	3,2	3,4	2,4	2,5	2,4	2,3	2,0	2,7	2,7	2,8	2,6
	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVIII	R00-R99	45,1	41,6	48,7	0,02	0	0,04	110,0	109,9	110,0	67,3	64,7	70,0	52,8	45,0	60,9	36,0	29,6	42,5
1	Др. симптоми, знаци и ненормални клинич. и лабор. наоди неklasифицирани на друго место	R00-R09, R11, R49, R51-R59	22,3	20,7	23,9	0	0	0	44,4	45,7	42,9	32,4	31,8	33,0	28,5	24,2	32,9	21,1	17,4	24,9
2	Треска од непознато потекло	R50	13,2	13,1	13,3	0,02	0	0,04	43,1	43,3	42,8	21,3	20,7	22,0	12,0	12,2	11,9	6,6	6,4	6,7
3	Абдоминална и карлична болка	R10	9,7	7,9	11,6	0	0	0	22,5	20,9	24,3	13,6	12,2	15,0	12,2	8,5	16,1	8,4	5,8	11,0

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр.14 Стапка на специфичен морбидитет според групите на болести во дејноста здравствена заштита на жени за 2020 година во Скопскиот регион												
Ред.бр	Заболувања и состојби	шифра по МКБ-10	Вкупно	Возрасни групи								
				до 14 год.	15-24 год.	25-34 год.	35-44 год.	45-49 год.	50-54 год.	55-64 год.	65-74 год.	75 и повеќе год.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	СУБТОТАЛ-ГЛАВА I	A00 - B99	3,4	0,0	2,8	5,7	5,4	6,1	5,0	3,7	1,2	0,4
2	СУБТОТАЛ-ГЛАВА II	C00 - D48	6,5	0,1	1,3	5,9	12,9	19,5	12,7	6,0	5,3	1,5
9	СУБТОТАЛ-ГЛАВА IX	I00 - I99	0,1	0,0	0,2	0,4	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
10	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIV	N00 - N99	61,8	0,8	52,2	116,4	124,6	101,9	60,1	37,7	31,0	14,6
11	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XV	O00 - O99	14,8	0,1	15,9	64,2	22,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
13	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVII	Q00 - Q99	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XVIII	R00 - R99	1,0	0,0	1,3	1,8	1,4	0,9	0,8	1,1	0,6	0,4
15	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIX	S00 - T98	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
16	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XX	V01 - Y98	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
17	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XXI	Z00 - Z99	62,5	0,7	75,6	172,1	95,4	56,9	39,0	30,6	25,0	12,2

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр. 15 Стапка на специфичен морбидитет за трите најчести групи на болести во дејноста здравствена заштита на жени за 2020 година во Скопскиот регион												
Ред.бр	Заболувања и состојби	шифра по МКБ-10	Вкупно	Возрасни групи								
				до 14 год.	15-24 год.	25-34 год.	35-44 год.	45-49 год.	50-54 год.	55-64 год.	65-74 год.	75 и повеќе год.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XXI	Z00 - Z99	62,5	0,7	75,6	172,1	95,4	56,9	39,0	30,6	25,0	12,2
1	Гине колошки преглед	Z01.4	23,2	0,3	20,4	48,1	40,1	32,1	22,0	17,3	15,6	6,9
2	Анте натален скрининг и друг надзор на бременоста	Z34-Z36	22,3	0,2	36,8	90,8	27,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување	Z00-Z13 (bez Z01.4,Z12.4)	12,3	0,2	14,6	20,6	18,1	20,4	13,9	11,4	7,4	5,0
	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XIV	N00 - N99	61,8	0,8	52,2	116,4	124,6	101,9	60,1	37,7	31,0	14,6
1	Друго воспаление на вагината и вулвата	N76	17,0	0,1	16,2	34,7	35,2	22,3	15,0	10,3	7,3	2,7
2	Нарушување на менструацијата	N91-N92	12,6	0,4	13,9	23,3	28,5	31,4	10,2	0,0	0,0	0,0
3	Женски инферицитите	N97	4,8	0,0	4,1	15,1	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	СУБТОТАЛ-ГЛАВА XV	O00 - O99	14,8	0,1	15,9	64,2	22,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Други компликации на бременоста и породувањето	O20,O24-O29, O60-O63,O67-O71, O73-O75,O81-O84	6,6	0,0	6,0	28,6	10,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Друга грижа за мајката во врска со фетусот и амнионска празнина и можни породилни проблеми	O30-O43,O47-O48	2,8	0,0	2,0	12,7	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Единечно спонтано породување	O80	2,6	0,0	4,0	11,2	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр.16 Стапка на специфичен морбидитет за трите најчести групи на болести во дејноста заштита и лекување на устата и забите за 2020 година во Скопскиот регион																																													
Ред.бр.	Заболувања-состојби	шифра по МКБ 10	Вкупно			0-4 год			5-6 год			7-9 год			10-14 год			15-19 год			20-24 год			25-29 год			30-34 год			35-44 год			45-54 год			55-64 год			65-74 год			над 75 год			
			вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	
Вкупно (1 - 32)			A00 - Z99	198,0	194,1	201,7	33,8	31,1	36,6	237,1	220,0	255,3	287,3	256,9	319,9	246,4	228,2	265,5	234,8	209,1	261,5	230,8	217,3	244,6	358,3	347,5	369,1	267,3	240,8	293,6	171,0	165,9	176,0	141,1	146,5	135,8	161,0	164,4	157,8	174,4	199,8	153,7	161,5	204,3	129,8
Вкупно (1 - 25)			A00 - S09	173,8	169,9	177,5	28,6	26,0	31,2	204,9	191,0	219,7	257,2	231,4	284,7	218,6	204,3	233,6	205,5	182,9	229,0	203,4	190,3	216,9	316,8	306,0	327,6	237,7	214,2	261,2	153,7	147,3	160,0	124,6	129,5	119,9	139,1	141,8	136,6	148,0	169,5	130,5	128,3	162,2	103,2
1	Малигна неоплазма на усна, на усната празнина и плунковите жлезди	C00 - C08	0,3	0,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Заболувања во развојот и никнувањето на забите	K00	12,7	12,0	13,4	1,5	1,6	1,4	9,3	9,6	9,0	9,9	10,1	9,8	6,2	6,6	5,8	3,1	2,9	3,3	2,3	2,4	2,1	3,3	3,6	2,9	2,2	2,2	2,1	2,6	1,9	3,4	9,8	8,3	11,2	28,0	25,8	30,2	48,7	51,3	46,5	45,5	49,7	42,5	
3	Набени или заглавени заби	K01	2,3	2,3	2,3	1,4	1,5	1,3	6,9	6,0	7,8	8,2	7,9	8,6	4,9	5,2	4,5	5,9	5,3	6,6	6,0	5,7	6,4	2,8	2,7	2,9	1,6	1,0	2,2	0,7	0,9	0,6	0,5	0,6	0,4	0,5	0,6	0,4	0,3	0,5	0,1	0,4	0,7	0,1	
4	Дентален кариес	K02	54,5	52,3	56,6	10,3	8,4	12,3	70,5	70,4	70,6	69,0	62,2	76,3	61,8	55,2	68,8	68,0	58,9	77,3	72,8	68,1	77,6	103,2	101,2	105,2	85,3	72,9	97,6	61,1	56,3	66,9	41,1	42,6	39,6	32,9	34,3	31,5	28,7	32,3	25,7	20,3	26,1	16,0	
5	Други болести на цврстите ткива на забите	K03	7,4	7,8	7,1	0,9	0,7	1,0	6,7	7,2	6,2	6,1	5,1	7,1	7,4	6,8	8,0	9,8	9,4	10,2	10,4	9,2	11,5	16,9	18,2	15,6	11,4	11,3	11,4	7,3	7,3	7,4	6,1	7,6	4,7	4,6	4,7	4,5	4,4	5,7	3,3	3,9	5,8	2,6	
6	Болести на пулпата и перипикалните ткива	K04	36,5	36,0	36,9	5,3	5,5	5,1	49,5	47,8	51,2	39,2	38,4	40,0	25,6	25,2	25,9	37,5	32,5	42,6	41,7	38,8	44,7	61,7	57,5	65,9	56,3	51,3	61,3	39,7	37,7	41,6	31,1	32,1	30,0	32,0	33,4	30,8	31,2	36,4	27,0	26,9	37,0	19,5	
7	Акутен и хроничен гингивит и периодонтит	K05.0,K05.1,K05.4,K05.6	14,5	14,4	14,6	0,7	0,8	0,6	10,7	8,2	13,4	13,1	11,6	14,7	13,1	12,0	14,2	15,5	14,8	16,1	17,0	15,2	18,8	37,3	35,7	38,9	25,6	22,5	28,7	13,9	14,3	13,4	11,2	11,9	10,6	11,4	12,1	10,7	10,0	12,6	7,8	5,4	8,3	3,2	
8	Акутен и хроничен периодонтит	K05.2,K05.3	5,6	5,6	5,5	0,0	0,0	0,1	0,7	0,5	1,0	0,7	1,0	0,3	1,6	1,2	1,9	3,3	3,4	3,2	4,9	5,0	4,8	10,4	8,4	12,4	9,2	8,8	9,6	5,8	6,0	5,6	6,3	6,2	6,3	6,7	7,3	6,2	7,5	9,0	6,3	7,4	10,1	5,3	
9	Други заболувања на гингивата и на беззубот алвеоларен гребен	K06	4,1	3,5	4,6	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	3,3	2,5	4,1	6,7	5,3	8,2	6,6	3,8	9,4	3,0	1,9	4,2	5,5	2,6	8,4	6,2	5,4	7,0	3,5	3,4	3,5	2,9	3,1	2,6	3,9	3,7	4,1	4,3	5,3	3,5	6,2	7,8	5,0	
10	Дентофацијални аномалии (вклучувајќи малоклузија)	K07	16,0	15,3	16,6	5,7	4,4	7,0	43,6	33,7	54,1	96,8	81,8	112,9	78,0	74,4	81,7	36,8	33,4	40,3	14,9	15,2	14,6	15,3	15,7	14,9	6,7	5,8	7,5	1,8	2,1	1,5	0,9	1,2	0,7	0,6	0,7	0,5	1,0	1,6	0,5	0,7	1,1	0,4	
11	Други заболувања и состојба на забите и потпорните структури	K08	5,8	6,1	5,6	0,1	0,1	0,1	1,7	1,6	1,9	7,4	7,6	7,1	6,3	5,9	6,7	6,1	6,2	6,0	6,4	5,9	6,9	11,8	11,6	12,0	9,0	8,7	9,3	4,9	4,9	5,0	4,4	4,8	4,0	6,0	6,6	5,4	5,4	6,4	4,5	5,5	8,7	3,2	
12	Чисти на оралната регија неklasифицирани на друго место	K09	2,4	2,5	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4	0,3	2,7	2,6	2,7	4,2	3,7	4,6	8,1	8,1	8,1	4,5	4,3	4,7	1,9	2,0	1,9	1,7	1,9	1,6	2,2	2,5	2,0	2,5	2,8	2,3	0,2	0,1	0,3	
13	Други болести на вилиците	K10	2,2	2,3	2,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	4,1	4,1	4,1	8,5	8,5	8,5	4,0	3,8	4,1	2,3	2,3	2,2	2,1	2,3	1,9	2,6	2,9	2,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4	
14	Болести на плунковите жлезди	K11	2,6	2,8	2,5	0,5	0,5	0,5	1,4	1,8	0,9	1,0	1,0	0,9	0,7	0,8	0,5	0,9	0,9	0,8	4,3	4,2	4,3	9,3	8,9	9,6	4,6	4,9	4,4	2,4	2,6	2,2	2,2	2,3	2,1	2,8	3,1	2,6	0,8	1,1	0,6	1,2	1,4	1,0	
15	Стоматит и средни лезии	K12	1,9	2,0	1,8	0,4	0,5	0,3	0,7	0,7	0,8	0,4	0,3	0,4	0,2	0,1	0,2	2,9	2,9	3,0	3,3	3,4	3,2	7,8	8,2	7,5	3,7	3,5	3,9	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,7	0,1	0,7	0,9	0,5	
16	Други болести на усната и на оралната мукоза	K13	2,0	1,9	2,1	0,1	0,1	0,2	0,5	0,2	0,8	0,5	0,2	0,9	2,8	2,5	3,1	3,3	2,7	3,9	4,6	3,7	5,5	7,9	7,5	8,3	3,5	3,7	3,3	1,5	1,6	1,5	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,6	0,7	0,4	1,2	1,3	1,1	
17	Болести на јазикот	K14	2,2	2,3	2,1	0,7	0,9	0,6	0,6	0,6	0,6	0,4	0,2	0,5	2,3	2,1	2,5	2,6	2,5	2,7	3,0	3,0	2,9	6,2	6,5	5,9	3,6	3,7	3,5	1,8	1,9	1,7	1,7	1,8	1,6	2,3	2,5	2,1	0,7	1,2	0,3	0,7	0,8	0,7	
18	Други заболувања на устата и усната празнина	A69,B00.1,B00.2,B37.0,L00-L01,L10-L13	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
19	Други конгенитални малформации на лицето и вратот	Q18.4,Q18.5,Q18.6,Q18.7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
20	Расцепено нецце	Q35	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,2	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
21	Расцепена усна	Q36	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
22	Расцепено нецце и расцепена усна	Q37	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
23	Други конгенитални малформации на јазикот, устата и фаринкот	Q38	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	
24	Фрактури на вилиците и забите	S02.4-S02.7	0,5	0,4	0,5	0,0	0,1	0,0	0,5	0,5	0,5	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4	0,5	0,8	0,8	0,7	0,4	0,3	0,6																

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр.17 Вкупен број на хоспитализирани по главни групи на дијагнози за сите возрастни групи на подрачјето на ЦЗ Скопје за 2020 година

Реден бр.	Заболувања - состојби	Код	Возрасни групи																																											
			Вкупно			<1			1-4 год.			5-9 год.			10-14 год.			15-19 год.			20-29 год.			30-39 год.			40-49 год.			50-59 год.			60-64 год.			65-69 год.			70-79 год.			80+				
			Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени								
1	Одредени инфективни и паразитски болести	A00-B99	3239	2012	1227	65	39	26	128	67	61	71	41	30	38	22	16	36	19	17	130	60	70	246	136	110	403	271	132	588	397	191	384	250	134	388	258	130	525	305	220	237	147	90		
2	Неоплазми	C00 - D48	9338	3733	5605	15	7	8	57	45	12	52	24	28	36	21	15	70	32	38	290	118	172	625	182	443	1174	320	854	1705	585	1120	1202	507	695	1440	652	788	2068	939	1129	604	301	303		
3	Болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имунитетниот механизам	D50-D89	769	341	428	12	7	5	38	21	17	26	24	2	30	14	16	44	28	16	39	19	20	76	27	49	80	19	61	82	40	42	44	18	26	76	26	50	125	51	74	97	47	50		
4	Ендокрини, нутритивни и метаболнички болести	E00-E90	1272	638	634	11	9	2	42	16	26	184	113	71	216	77	139	102	71	31	85	43	42	89	49	40	82	49	33	138	43	95	103	59	44	75	39	36	108	57	51	37	13	24		
5	Душевни растројства и растројства во обносните	F00-F99	2009	1432	577	1	1	0	1	0	1	3	3	0	3	0	3	38	20	18	139	100	39	447	338	109	667	507	160	379	265	114	176	110	66	71	50	21	52	27	25	32	11	21		
6	Болести на нервниот систем	G00-G99	858	380	478	10	4	6	20	13	7	36	18	18	30	14	16	17	4	13	77	47	30	92	39	53	179	53	126	112	52	60	50	31	19	55	29	26	106	42	64	74	34	40		
7	Болести на окото и на аднексите	H00-H59	720	382	338	1	1	0	0	0	0	3	3	0	1	0	1	4	1	3	28	17	11	32	19	13	36	20	16	88	54	34	79	39	40	114	61	53	240	113	127	94	54	40		
8	Болести на увото и на мастоидниот израсток	H60-H95	137	85	52	9	7	2	22	15	7	14	9	5	3	2	1	2	2	0	9	5	4	16	10	6	19	10	9	16	7	9	5	4	1	9	5	4	9	7	2	4	2	2		
9	Болести на циркулаторниот систем	I00-I99	7348	4470	2878	4	1	3	3	1	2	9	7	2	10	6	4	16	12	4	77	50	27	186	131	55	551	377	174	1305	924	381	978	650	328	1201	728	473	2055	1152	903	953	431	522		
10	Болести на респираторниот систем	J00-J99	3300	1800	1500	374	238	136	610	336	274	318	190	128	134	62	72	101	52	49	197	87	110	212	114	98	165	82	83	293	144	149	212	113	99	225	131	94	305	169	136	154	82	72		
11	Болести на дигестивниот систем	K00-K93	3479	2022	1457	46	39	7	128	82	46	104	66	38	111	65	46	119	60	59	297	148	149	386	208	178	457	248	209	517	283	234	315	210	105	292	183	109	490	306	184	217	124	93		
12	Болести на кожата и на поткожното ткиво	L00-L99	635	340	295	17	10	7	22	8	14	11	6	5	31	20	11	63	37	26	118	71	47	76	38	38	68	37	31	85	41	44	47	25	22	40	18	22	45	22	23	12	7	5		
13	Болести на мускулноскелетниот систем и на сврзното ткиво	M00-M99	1847	719	1128	1	1	0	17	9	8	16	6	10	31	17	14	65	41	24	150	74	76	163	85	78	319	149	170	366	126	240	216	79	137	179	48	131	284	71	213	40	13	27		
14	Болести на генитоуринарниот систем	N00-N99	5245	1702	3543	35	24	11	69	41	28	65	52	13	43	35	8	69	47	22	384	89	295	875	103	772	1034	134	900	806	243	563	450	217	233	540	239	301	673	360	313	202	118	84		
15	Бременост, породување и пуерперимум	O00-O99	1401	0	1401	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39	0	39	566	0	566	667	0	667	129	0	129	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период	P00-P96	148	126	22	148	126	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17	Конгенитални малформации, деформитети и хромозомски ненормалности	Q00-Q99	420	246	174	89	62	27	83	66	17	49	42	7	37	28	9	27	13	14	39	10	29	45	9	36	28	9	19	10	2	8	6	1	5	4	2	2	2	1	1	1	1	0		
18	Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди неklasифицирани на друго место	R00-R99	1322	743	579	36	21	15	87	51	36	62	33	29	65	37	28	49	23	26	56	26	30	91	45	46	146	96	50	181	101	80	119	70	49	114	63	51	217	122	95	99	55	44		
19	Повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини	S00-T98	3155	1823	1332	13	7	6	107	65	42	156	96	60	123	88	35	120	89	31	292	231	61	311	231	80	370	259	111	373	218	155	214	126	88	216	116	100	408	156	252	452	141	311		
20	Надворешни причини за морбидитет и морталитетот	V01-Y98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
21	Фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствени служби	Z00-Z99	1887	588	1299	26	17	9	28	16	12	25	17	8	17	9	8	32	10	22	355	24	331	473	46	427	214	50	164	143	80	63	98	59	39	120	72	48	245	129	116	111	59	52		

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр.18 Стапка на специфичен морбидитет на хоспитализирани по главни групи на дијагнози за сите возрастни групи на подрачјето на ЦЈЗ Скопје за 2020 година

Реден бр	Заболувања - состојби	Код	Возрасни групи																																												
			Вкупно			<1			1-4 год.			5-9 год.			10-14 год.			15-19 год.			20-29 год.			30-39 год.			40-49 год.			50-59 год.			60-64 год.			65-69 год.			70-79 год.			80+					
			Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени						
1	Одредени инфективни и паразитски болести	A00-B99	5,1	6,4	3,8	8,7	10,2	7,2	4,3	4,4	4,2	1,8	2,0	1,5	0,9	1,0	0,8	0,8	0,9	0,8	1,4	1,3	1,5	2,6	2,9	2,4	4,3	5,9	2,8	7,1	9,9	4,5	12,1	16,1	8,2	13,4	19,3	8,3	13,9	18,7	10,3	18,1	26,7	11,9			
2	Неоплазми	C00 - D48	14,7	11,9	17,4	2,0	1,8	2,2	1,9	2,9	0,8	1,3	1,2	1,4	0,9	1,0	0,7	1,6	1,4	1,8	3,1	2,5	3,7	6,7	3,9	9,5	12,6	7,0	18,1	20,6	14,6	26,4	37,7	32,7	42,5	49,8	48,9	50,6	54,8	57,5	52,8	46,1	54,6	39,9			
3	Болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D50-D89	1,2	1,1	1,3	1,6	1,8	1,4	1,3	1,4	1,2	0,6	1,2	0,1	0,7	0,7	0,8	1,0	1,3	0,7	0,4	0,4	0,4	0,8	0,6	1,1	0,9	0,4	1,3	1,0	1,0	1,0	1,4	1,2	1,6	2,6	1,9	3,2	3,3	3,1	3,5	7,4	8,5	6,6			
4	Ендокрини, нутритивни и метаболични болести	E00-E90	2,0	2,0	2,0	1,5	2,4	0,6	1,4	1,0	1,8	4,6	5,4	3,6	5,2	3,6	6,9	2,3	3,2	1,4	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1	0,9	0,9	1,1	0,7	1,7	1,1	2,2	3,2	3,8	2,7	2,6	2,9	2,3	2,9	3,5	2,4	2,8	2,4	3,2			
5	Душевни растројства и растројства во обноските	F00-F99	3,2	4,6	1,8	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,9	0,9	0,8	1,5	2,1	0,8	4,8	7,3	2,3	7,2	11,1	3,4	4,6	6,6	2,7	5,5	7,1	4,0	2,5	3,7	1,3	1,4	1,7	1,2	2,4	2,0	2,8			
6	Болести на нервиот систем	G00-G99	1,3	1,2	1,5	1,3	1,0	1,7	0,7	0,8	0,5	0,9	0,9	0,9	0,7	0,7	0,8	0,4	0,2	0,6	0,8	1,0	0,7	1,0	0,8	1,1	1,9	1,2	2,7	1,4	1,3	1,4	1,6	2,0	1,2	1,9	2,2	1,7	2,8	2,6	3,0	5,6	6,2	5,3			
7	Болести на окото и на аднексите	H00-H59	1,1	1,2	1,0	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,4	0,2	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	1,1	1,3	0,8	2,5	2,5	2,4	3,9	4,6	3,4	6,4	6,9	5,9	7,2	9,8	5,3			
8	Болести на увото и на мастоидниот израсок	H60-H95	0,2	0,3	0,2	1,2	1,8	0,6	0,7	1,0	0,5	0,3	0,4	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,1	0,3	0,4	0,3	0,2	0,4	0,1	0,3	0,4	0,3			
9	Болести на циркулаторниот систем	I00-I99	11,6	14,3	8,9	0,5	0,3	0,8	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,4	0,5	0,2	0,8	1,1	0,6	2,0	2,8	1,2	5,9	8,2	3,7	15,8	23,0	9,0	30,7	42,0	20,0	41,5	54,6	30,4	54,5	70,6	42,2	72,7	78,2	68,8			
10	Болести на респираторниот систем	J00-J99	5,2	5,7	4,6	50,2	62,3	37,5	20,5	22,0	18,9	7,9	9,1	6,6	3,2	2,9	3,6	2,3	2,3	2,3	2,1	1,9	2,4	2,3	2,5	2,1	1,8	1,8	1,8	3,5	3,6	3,5	6,7	7,3	6,1	7,8	9,8	6,0	8,1	10,4	6,4	11,8	14,9	9,5			
11	Болести на дигестивниот систем	K00-K93	5,5	6,5	4,5	6,2	10,2	1,9	4,3	5,4	3,2	2,6	3,2	2,0	2,7	3,1	2,3	2,7	2,7	2,7	3,2	3,2	3,2	4,2	4,5	3,8	4,9	5,4	4,4	6,3	7,0	5,5	9,9	13,6	6,4	10,1	13,7	7,0	13,0	18,7	8,6	16,6	22,5	12,3			
12	Болести на кожата и на поткожното ткиво	L00-L99	1,0	1,1	0,9	2,3	2,6	1,9	0,7	0,5	1,0	0,3	0,3	0,3	0,7	0,9	0,5	1,4	1,7	1,2	1,3	1,5	1,0	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	1,0	1,0	1,0	1,5	1,6	1,3	1,4	1,3	1,4	1,2	1,3	1,1	0,9	1,3	0,7			
13	Болести на мускулноскелетниот систем и на сврзното ткиво	M00-M99	2,9	2,3	3,5	0,1	0,3	0,0	0,6	0,6	0,6	0,4	0,3	0,5	0,7	0,8	0,7	1,5	1,8	1,1	1,6	1,6	1,6	1,8	1,8	1,7	3,4	3,2	3,6	4,4	3,1	5,7	6,8	5,1	8,4	6,2	3,6	8,4	7,5	4,3	10,0	3,1	2,4	3,6			
14	Болести на генитоуринарниот систем	N00-N99	8,2	5,4	11,0	4,7	6,3	3,0	2,3	2,7	1,9	1,6	2,5	0,7	1,0	1,6	0,4	1,6	2,1	1,0	4,1	1,9	6,4	9,4	2,2	16,6	11,1	2,9	19,1	9,8	6,0	13,3	14,1	14,0	14,2	18,7	17,9	19,3	17,8	22,1	14,6	15,4	21,4	11,1			
15	Бременост, породување и пуерпериум	O00-O99	2,2	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	1,8	6,1	0,0	12,3	7,2	0,0	14,3	1,4	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период	P00-P96	0,2	0,4	0,1	19,9	33,0	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
17	Конгенитални малформации, деформитети и хромозомски ненормалности	Q00-Q99	0,7	0,8	0,5	11,9	16,2	7,4	2,8	4,3	1,2	1,2	2,0	0,4	0,9	1,3	0,4	0,6	0,6	0,7	0,4	0,2	0,6	0,5	0,2	0,8	0,3	0,2	0,4	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0			
18	Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди неklasифицирани на друго место	R00-R99	2,1	2,4	1,8	4,8	5,5	4,1	2,9	3,3	2,5	1,5	1,6	1,5	1,6	1,7	1,4	1,1	1,0	1,2	0,6	0,6	0,7	1,0	1,0	1,0	1,6	2,1	1,1	2,2	2,5	1,9	3,7	4,5	3,0	3,9	4,7	3,3	5,8	7,5	4,4	7,6	10,0	5,8			
19	Повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини	S00-T98	5,0	5,8	4,1	1,7	1,8	1,7	3,6	4,2	2,9	3,9	4,6	3,1	3,0	4,1	1,7	2,7	4,0	1,4	3,1	4,9	1,3	3,3	5,0	1,7	4,0	5,6	2,4	4,5	5,4	3,7	6,7	8,1	5,4	7,5	8,7	6,4	10,8	9,6	11,8	34,5	25,6	41,0			
20	Надворешни причини за морбидитет и морталитетот	V01-Y98	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
21	Фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствени служби	Z00-Z99	3,0	1,9	4,0	3,5	4,4	2,5	0,9	1,0	0,8	0,6	0,8	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	0,4	1,0	3,8	0,5	7,2	5,1	1,0	9,2	2,3	1,1	3,5	1,7	2,0	1,5	3,1	3,8	2,4	4,1	5,4	3,1	6,5	7,9	5,4	8,5	10,7	6,9	

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

АНАЛИЗА НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД СКОПСКИОТ РЕГИОН СПОРЕД ОДБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела бр.19 Број на денови на хоспитализација според групите на болести, старосната структура и полот на подрачјето на ЦЈЗ Скопје за 2020 година

Реден бр.	Заболувања - состојби	Код	Возрасни групи																																										
			Вкупно			<1			1-4 год.			5-9 год.			10-14 год.			15-19 год.			20-29 год.			30-39 год.			40-49 год.			50-59 год.			60-64 год.			65-69 год.			70-79 год.			80+			
			Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени										
1	Одредени инфективни и паразитски болести	A00-B99	35787	22619	13168	515	285	230	711	350	361	481	315	166	329	207	122	321	211	110	1288	609	679	3058	1807	1251	4998	3287	1711	7674	5369	2305	4232	2826	1406	4265	2766	1499	5756	3273	2483	2159	1314	845	
2	Неоплазми	C00 - D48	154851	74849	80002	75	39	36	1398	1179	219	763	411	352	257	171	86	511	295	216	4743	1840	2903	6850	2191	4659	12383	5116	7267	25997	13199	12798	22381	11265	11116	23873	12032	11841	39576	19456	20120	16044	7655	8389	
3	Болести на крета и на крвоворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имунитот механизам	D50-D89	28191	12804	15387	75	43	32	159	82	77	238	231	7	103	42	61	1097	943	154	1559	886	673	3544	1426	2118	3403	763	2640	3432	1795	1637	1919	885	1034	3673	1460	2213	5333	2240	3093	3656	2008	1648	
4	Ендокрини, нутритивни и метаболички болести	E00-E90	9969	4370	5599	43	38	5	95	57	38	302	195	107	337	128	209	277	164	113	336	137	199	281	170	111	1261	702	559	861	309	552	517	365	152	947	825	122	1524	241	1283	3188	1039	2149	
5	Душешни растројства и растројства во обносните	F00-F99	602859	477999	124860	19	19	0	45	0	45	16	16	0	72	0	72	807	495	312	9564	7103	2461	145317	112009	33308	278704	234925	43779	106636	82191	24445	37476	26549	10927	12258	9319	2939	6838	3736	3102	5107	1637	3470	
6	Болести на нервниот систем	G00-G99	19162	7819	11343	233	30	203	164	107	57	275	94	181	222	126	96	203	102	101	545	313	232	1074	645	429	1840	696	1144	2037	1249	788	1457	1241	216	1315	280	1035	4174	1170	3004	5623	1766	3857	
7	Болести на око и на аднексите	H00-H59	1009	545	464	6	6	0	0	0	0	3	3	0	1	0	1	4	1	3	33	19	14	47	20	27	70	24	46	123	69	54	100	60	40	162	107	55	299	139	160	161	97	64	
8	Болести на увото и на мастоидниот израсок	H60-H95	1026	802	224	48	42	6	124	83	41	55	42	13	41	35	6	2	2	0	26	14	12	57	34	23	64	34	30	464	405	59	25	21	4	53	37	16	50	47	3	17	6	11	
9	Болести на циркулаторниот систем	I00-I99	73223	31999	41224	271	16	255	4	1	3	88	81	7	50	23	27	44	30	14	360	267	93	886	524	362	2250	1571	679	7517	6053	1464	5491	3576	1915	9805	6250	3555	19075	7422	11653	27382	6185	21197	
10	Болести на респираторниот систем	J00-J99	23739	12322	11417	2599	1690	909	3858	2212	1646	1695	1030	665	771	348	423	599	349	250	1265	563	702	1459	612	847	1104	470	634	2661	1182	1479	1781	855	926	1890	1121	769	2798	1281	1517	1259	609	650	
11	Болести на дигестивниот систем	K00-K93	18999	11495	7504	182	158	24	449	281	168	417	227	190	339	202	137	557	363	194	1171	609	562	1664	843	821	2226	1296	930	3095	1808	1287	1824	1164	660	1752	1025	727	3328	2156	1172	1995	1363	632	
12	Болести на кожата и на поткожното ткиво	L00-L99	3480	1941	1539	50	31	19	132	55	77	52	36	16	71	59	12	239	173	66	427	247	180	477	311	166	294	199	95	597	321	276	329	134	195	447	136	311	278	171	107	87	68	19	
13	Болести на мускулноскелетниот систем и на сврзаното ткиво	M00-M99	23243	6613	16630	10	10	0	118	52	66	118	31	87	197	90	107	689	449	240	1249	410	839	1784	845	939	4036	1347	2689	4305	1173	3132	3164	664	2500	2532	565	1967	4550	821	3729	491	156	335	
14	Болести на генитоуринариот систем	N00-N99	25761	10745	15016	190	148	42	267	121	146	229	153	76	495	463	32	396	165	231	1506	627	879	2424	323	2101	3479	571	2908	3330	1545	1785	2427	1182	1245	4203	1805	2398	4996	2691	2305	1819	951	868	
15	Бременост, породување и пуерпериум	O00-O99	3340	0	3340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69	0	69	1352	0	1352	1705	0	1705	214	0	214	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период	P00-P96	1721	1353	368	1721	1353	368	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17	Конгенитални малформации, деформитети и хромозомски ненормалности	Q00-Q99	2263	1465	798	796	521	275	654	575	79	174	149	25	98	68	30	86	55	31	112	24	88	121	30	91	138	14	124	28	2	26	8	2	6	30	14	16	14	7	7	4	4	0	
18	Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди неklasифицирани на друго место	R00-R99	7415	4209	3206	122	71	51	289	164	125	309	200	109	273	170	103	129	64	65	221	88	133	349	189	160	865	564	301	1175	647	528	723	410	313	765	449	316	1544	819	725	651	374	277	
19	Повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини	S00-T98	25133	11879	13254	29	8	21	421	299	122	473	327	146	439	290	149	461	327	134	1329	1135	194	1398	1108	290	1950	1300	650	2426	1485	941	2041	1380	661	1829	922	907	3893	1226	2667	8444	2072	6372	
20	Надворешни причини за морбидитет и морталитетот	V01-Y98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
21	Фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствени служби	Z00-Z99	10326	5021	5305	113	96	17	140	71	69	144	110	34	38	24	14	92	48	44	860	100	760	1825	743	1082	1170	749	421	1412	865	547	1099	758	341	809	480	329	1687	673	1014	937	304	633	

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

**Табела бр.20 Просечно траење на лекување на хоспитализирани болни за сите
возрасни групи на подрачјето на ЦЈЗ Скопје за 2020 година**

Реден бр.	Заболувања - состојби	Код	Сите возрасни групи		
			Вкупно	Мажи	Жени
1	Одредени инфективни и паразитски болести	A00-B99	11,0	11,2	10,7
2	Неоплазми	C00 - D48	16,6	20,1	14,3
3	Болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D50-D89	36,7	37,5	36,0
4	Ендокрини, нутритивни и метаболични болести	E00-E90	7,8	6,8	8,8
5	Душевни растројства и растројства во обносните	F00-F99	300,1	333,8	216,4
6	Болести на нервниот систем	G00-G99	22,3	20,6	23,7
7	Болести на окото и на аднексите	H00-H59	1,4	1,4	1,4
8	Болести на увото и на мастоидниот израсток	H60-H95	7,5	9,4	4,3
9	Болести на циркулаторниот систем	I00-I99	10,0	7,2	14,3
10	Болести на респираторниот систем	J00-J99	7,2	6,8	7,6
11	Болести на дигестивниот систем	K00-K93	5,5	5,7	5,2
12	Болести на кожата и на поткожното ткиво	L00-L99	5,5	5,7	5,2
13	Болести на мускулноскелетниот систем и на сврзното ткиво	M00-M99	12,6	9,2	14,7
14	Болести на генитоуринарниот систем	N00-N99	4,9	6,3	4,2
15	Бременост, породување и пуерпериум	O00-O99	2,4	0,0	2,4
16	Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период	P00-P96	11,6	10,7	16,7
17	Конгенитални малформации, деформитети и хромозомски ненормалности	Q00-Q99	5,4	6,0	4,6
18	Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди неklasифицирани на друго место	R00-R99	5,6	5,7	5,5
19	Повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини	S00-T98	8,0	6,5	10,0
20	Надворешни причини за морбидитет и морталитетот	V01-Y98	0,0	0,0	0,0
21	Фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствени служби	Z00-Z99	5,5	8,5	4,1

Извор: Центар за јавно здравје – Скопје

